**********MIXED ADC 606
S63 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

PERIODICALS
April 8, 2003
Vol. LXXXXIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 8, 2003

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 04-07-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 68
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Ryžtas ir užsispyrimas nugali neįveikiamas kliūtis; dr. Jonas Adomavičius pataria. *2 psl.*

Kai kuo dalintis nereikėtų; Balkanų problemos nesibaigia; referendumo informacijai Lietuvoje skiriama 2 mln. litų. *3 psl.*

Tikėjimas, prietarai ir stabai; Putnamo seselių rėmėjų metinė šventė. *4 psl.*

Retėja jėzuitų gretos. *5 psl.*

Tėviškės parapija turi naują kleboną; šiemet ruošiamasi paminėti Dariaus ir Girėno skrydžio sukaktį; „Trijų panterų" koncertas buvo labai sėkmingas. *6 psl.*

Sportas

* **Olimpinis disko metimo čempionas** Virgilijus Alekna (**nuotr.**) Pietų Afrikoje laimėjo ir antrąjį tradicinių „Engen Summer Series" lengvosios atletikos varžybų ratą. 31 metų lietuvis diską nusviedė 66 m 44 cm. Pirmąjį šių varžybų ratą Rudeporte V. Alekna laimėjo kovo 28 d. Tada jis diską nuskraidino 64 m 62 cm.

* **Prestižinėse tarptautinėse sportinių šokių** varžybose Bad Homburge (Vokietija), dalyvaujant geriausioms pasaulio poroms, Lietuvai atstovavusi Kauno sportinių šokių klubo „Sūkurys" pora Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė užėmė II vietą. Varžybose teisėjavo tarptautinės kategorijos teisėja Jūratė Norvaišienė.

* **Vilniaus žirgyne surengto Lietuvos konkūrų** žiemos čempionato finalinio rato nugalėtoju tapo Andrius Buzas su žirgu „Grafu" iš Šiaulių rajono Jusaičių. Susumavus Atidarymo prizo ir Lietaus taurės konkūrų rezultatus, jis aplenkė vilnietį Stasį Jasą su „Gluosniu", o III vieta atiteko kauniečiui Rimantui Babrauskui su „Rozenbaueriu".

* **Lietuvos bėgikė Živilė Balčiūnaitė** 23-iajame Berlyno pusės maratono bėgime tarp moterų užėmė 5-tąją vietą.

* **Antrajame „IAAF Challenge" serijos sportinio ėjimo** varžybų rate Portugalijoje šeštadienį Lietuvos atstovė Sonata Milušauskaitė 20 km distancijoje užėmė III vietą.

Lietuvos karo medikai padės Irako krizėje nukentėjusiems žmonėms

Kaunas, balandžio 7 d. (BNS) — Lietuvos karo medikai iškilminga ceremonija pirmadienį pagerbė kolegas, jau tarnavusius tarptautinėse humanitarinėse misijose, ir išlydėjo vykstančius į naują humanitarinę tarnybą Persijos įlankos regione.

Jungtinių Tautų misijoje Afganistane dalyvavusiems keturiems karo medikams buvo įteikti Krašto apsaugos sistemos medaliai „Už tarptautines misijas", taip pat Čekijos gynybos ministro medaliai už darbą Čekijos karo lauko ligoninėje Kabule.

Taip pat į Persijos įlankos regioną buvo išlydėti karo medikai, kur dirbs kartu su kolegomis amerikiečiais užnugario rajone, greičiausiai Kuwait'e arba karo laive. Šioje tarptautinėje operacijoje jų uždavinys bus pagelbėti Irako krizėje nukentėjusiems žmonėms.

Medikų palydos. Dalius Pečiūros (Elta) nuotr.

Iš keturių išvykstančiųjų trys yra karo medicinos gydytojai: traumatologas-ortopedas, okulistė ir bendrosios praktikos gydytojas, bei karo medicinos gydytojo padėjėja.

Šiems karo medikams tai bus pirmoji tarptautinė operacija, kuriai jie kruopščiai ruošėsi įvairiose tarptautinėse pratybose.

Lietuva į tarptautines taikos operacijas siunčia aukštos kvalifikacijos karo medicinos specialistus nuo 1995 metų. Įvairiose misijose yra pabuvoję 29 karo medikai, iš jų 4 moterys.

Išsiųsti šiuos karo medikus, taip pat Lietuvos logistikos specialistų grupę į JAV vadovaujamą operaciją Persijos įlankos regione Seimas nusprendė dar kovo mėnesio pabaigoje.

Vilniuje — Švedijos ir Lietuvos karinio bendradarbiavimo dialogas

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius pirmadienį vykusiame susitikime su Vilniuje viešinčia Švedijos gynybos ministre Leni Bjorklund pažymėjo, kad Švedija suteikė Lietuvai nepaprastai svarbią paramą karinėje srityje, daug prisidėjo kuriant Lietuvos ginkluotąsias pajėgas.

Savo ruožtu L. Bjorklund sakė, kad bendradarbiavimą su Lietuva Švedija vertina kaip ilgalaikį įsipareigojimą. L. Bjorklund pabrėžė, kad Švedija, kuri laikosi karinio neutraliteto tradicijų, ketina ir toliau aktyviai dalyvauti taikos palaikymo operacijose.

Ministrai aptarė karinio bendradarbiavimo Baltijos regione patirtį ir perspektyvas bei sutarė, kad verta išsaugoti šią patirtį ir perteikti ją kitiems kraštams. Pavyzdžiui, tuo jau susidomėjo Kaukazo regiono valstybės.

Ministras L. Linkevičius pritarė idėjai pagyvinti Baltijos ir Šiaurės valstybių gynybinį bendradarbiavimą. Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybos ministrai yra kviečiami dalyvauti Šiaurės valstybių gynybos ministrų sesijose „penki plius trys". Buvo pažymėta, kad svarbu nepamiršti nuolatinių Šiaurės ir Baltijos valstybių ministrų susitikimų su JAV atstovais, stiprinti transatlantinius ryšius.

Švedijos gynybos ministrės Leni Bjorklund garbei — Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos rikiuotė. Sauliaus Venckaus (ELTA) nuotr.

Mokesčių inspekcija rado daug pažeidimų rinkimų finansavime

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija pirmadienį pateikė Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) išvadas dėl praėjusių prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimų kampanijos finansavimo.

Dažniausiai pasitaikantys pažeidimai — grynaisiais pinigais, o ne per specialias banko sąskaitas apmokėtos išlaidos, jas įrodančių dokumentų trūkumas, netinkamai užpildyti aukų lapai, klaidingai užpildytos rinkimų kampanijos finansavimo ataskaitos.

Mokesčių inspekcija taip pat suskaičiavo ir kandidatų bei partijų skolas.

Tikrintojai nustatė, jog iš kandidato į prezidentus Rolando Pakso specialiosios rinkimų sąskaitos apmokėtos 305,400 Liberalų demokratų partijos vardu išrašytos sąskaitos.

Sausio pradžioje prezidentu išrinktas liberalų demokratų vadovas R. Paksas pasitraukė iš partinės veiklos.

Antrajame rate prezidento rinkimus pralaimėjęs buvęs valstybės vadovas Valdas Adamkus pagal pateiktas ataskaitas liko skolingas už paslaugas 1.1 mln. litų UAB „Media House" ir 51,800 litų UAB „Lietuvos rytas".

Prezidento rinkimuose dalyvavusio Seimo pirmininko Artūro Paulausko rinkimų kampanijos finansavimo ataskaitai mokesčių tikrintojai priekaištų neturėjo.

Nukelta į 5 psl.

Valstybės negalias siūloma gydyti „europietiškais vaistais"

Vilnius, balandžio 7d. (BNS) — Pasaulinės sveikatos dienos proga į konferenciją Seimo rūmuose pirmadienį susirinkę medikai pažymėjo, jog valstybės negalioms gydyti reikia „radikalaus gydymo" — kuo greičiau prisijungiant prie Europos Sąjungos (ES).

„Ligonio vardas — Lietuvos Respublika. Simptomai: persidirbimas, nuovargis, pasyvus gyvenimo būdas, nerimas dėl ateities, ligos, didelė oro ir vandens tarša", į Seimą susirinkusių gydytojo „konsiliumo" išvadas perskaitė Lietuvos gydytojų sąjungos (LGS) prezidentas Liutauras Labanauskas.

Pasak išvadų, Lietuvos gyventojus yra apėmusi depresija, apatija, nepasitikėjimas savo jėgomis, nenoras keistis, juos kamuoja virškinamojo trakto, širdies ir kraujagyslių sutrikimai, kvėpavimo takų ligos, o vaistai yra brangūs, trūksta medicininės aparatūros, medikų atlyginimai menki.

Nukelta į 5 psl.

Europos skaniausių patiekalų valgiaraštyje — lietuviški gaminiai

Varšuva, balandžio 7 d. (BNS) — Lietuviškos rūkytos kiaulės ausys pateko į Europos skaniausių patiekalų valgiaraštį.

Lenkijos visuomeninės televizijos antroji programa dvi valandas transliavo laidą „Europą galima pamilti", kurioje buvo renkamas skaniausių Europos patiekalų valgiaraštis. Patiekalus vertino žinomas lenkų kulinaras krokuvietis Robert Maklowicz. **Nukelta į 5 psl.**

Keltuvo į Gedimino kalną statybą stabdo archeologiniai radiniai

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Turistams skirto keltuvo Gedimino kalne įrengimo darbams „trukdo" archeologiniai radiniai.

Manyta, kad keltuvo įrengimo vietoje anksčiau buvo atlikti išsamūs archeologiniai kasinėjimai, tačiau paaiškėjo, kad kasinėta tik žemės paviršiuje.

Nuo kovo vidurio tyrinėjimus keltuvo įrengimo vietoje atliekantis archeologas Gintautas Striška sakė, jog šioje vietoje rasta 17-to amžiaus viduryje palaidotų 9 žmonių palaikai ir ketvirtis 17-to amžiaus viduryje statyto pastato.

Pasak G. Striškos, atrastas ankstyvojo renesanso stiliaus pastatas — netikėtas radinys. Archeologas mano, jog pastatas stovėjo neilgai ir dalis jo galėjo būti nugriauta 18 -19 amžiuje.

Archeologas tvirtino, jog kol kas rastas 17 amžiaus kultūrinis sluoksnis, bet kasinėjant giliau, galima tikėtis 16 amžiaus, o gal net 15 amžiaus radinių.

Nukelta į 5 psl.

Rusijos kapitalas įsilieja į Lietuvos bankų sistemą

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Lietuvos banko (LB) vadovas palankiai vertina Rusijos kapitalo atėjimą į valstybės bankų sistemą ir teigia, jog kol kas šis procesas vykdomas pakankamai skaidriai bei nepažeidžiant įstatymų.

„Normaliai vertinu bet kokio kapitalo atėjimą, jeigu jis ateina sąžiningai dirbti. Dabar turime Suomijos, Švedijos, Lenkijos, Vokietijos bankus, kodėl negali būti dar ir Rusijos bankas. Mūsų užsienio prekyboje Rusija neužima paskutinės vietos. Nematau problemų, kodėl negalėtų atsirasti ir koks nors Lietuvos bankas ar jo skyrius Rusijoje", po susitikimo su prezidentu Rolandu Paksu pirmadienį sakė LB valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas.

Prezidentas domėjosi netiesiogine Rusijos „Konversbank" investicija į ketvirtą pagal dydį Lietuvos banką „Snoras".

R. Šarkinas pranešė iš Luxemburge registruotos bendrovės „Incorion Investment Holding Company" gavęs informacijos, patvirtinančios, kad „Konversbank" įsigijo 49.9 proc. „Snoro" akcijų valdančią „Incorion". Lietuvos bankas netrukus kreipsis ir į šį banką. Bus prašoma patikrintų jo veiklos rezultatų, patikrinimo išvadų bei kitos informacijos.

LB vadovas teigė, jog, sprendžiant iš sandorio dokumentų, atrodo, kad įstatymai nepažeisti — dokumentai patvirtinti ir sutvarkyti tinkamai. „Konversbank" privalės gauti LB leidimą. **Nukelta į 5 psl.**

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV gynybos ministro pavaduotojas Paul Wolfowitz sekmadienį pareiškė, jog, nugalėjus Saddam Hussein režimą, Irake civilinė Irako vyriausybė galėtų pradėti valdyti valstybę vėliau kaip po 6 mėnesių.

Vašingtonas. Kalinių skaičius JAV federaliniuose, valstijų bei vietų kalėjimuose pirmą kartą valstybės istorijoje viršijo du milijonus. Šitaip Amerika įtvirtino savo pirmavimą palyginti su Kinija, Rusija ir net Baltarusija tiek pagal bendrą kalinių skaičių, tiek pagal jų dalį 100,000 gyventojų.

EUROPA

Kopenhaga. Buvęs Irako kariuomenės vadas generolas leitenantas Nazar al Khazraji, laikomas galimu prezidento Saddam Hussein įpėdiniu, šiuo metu yra Kuwait'e, į kurį, padedamas Centrinės žvalgybos valdybos (CIA), atvyko iš Danijos praėjusį mėnesį.

Berlynas. Alžyre dingo 29 į Sacharos dykumą išvažiavę Europos turistai, 15 jų vokiečiai.

Zagrebas. Serbija sekmadienį pranešė, kad buvęs Specialiųjų operacijų dalinio antrasis vadas Zvezdan Jovanovič ir su juo susijusi nusikaltėlių gauja prisipažino nužudę premjerą Zoran Džindžič. Manoma, kad Z. Javanovič šovė snaiperio šautuvu, kuriuo prie vyriausybės rūmų buvo mirtinai sužeistas Z. Džindžič.

PIETŲ KORĖJA

Seulas. Abiejų Korėjų ir kaimyninių valstybių diplomatinės pastangos gali padėti išspręsti branduolinę Šiaurės Korėjos krizę ir be Jungtinių Tautų (JT) įsikišimo, sekmadienį pareiškė Pietų Korėjos užsienio reikalų ministras Yoon Young-kwan. Seulas įsitikinęs, kad diplomatinės pastangos bus vaisingos. Sekmadienį Šiaurės Korėja įspėjo, kad jeigu JAV pusiasalyje ryšis sukelti karą, jų lauks „neišvengiama bausmė".

KINIJA

Beijing. Kinijoje iki šeštadienio nuo ūmų kvėpavimo takų sindromą (SARS) sukeliančio pavojingo viruso mirė jau 51 žmogus, o 1,247 yra juo užsikrėtę.

RUSIJA

Maskva. Rusijos prezidentas Vladimir Putin pirmadienį davė nurodymą padėti įveikti didelio gaisro Jakutijoje padarinius. Per gaisrą Jakutijos Viliujsko rajono Sydyj Balo gyvenvietės vidurinėje mokykloje pirmadienio rytą iš 128 buvusių mokykloje žmonių 22 moksleiviai žuvo, o dar 12 žmonių dėl nudegimų, apsinuodijimo smalkėmis ir lužių paguldyti į ligoninę.

Karas Irake. Įvykiai ir faktai

Parengta, remiantis Reuters, AFP, Interfax, AP, BNS, CNN žinių agentūrų pranešimais

* **JAV centrinės vadovybės štabo Qatar'e atstovas** spaudai, kapitonas Frank Thorp pirmadienį paneigė Irako pranešimus, kad Bagdade nėra jokių JAV pajėgų ir teigė, „kad žodžių karas baigėsi ir dabar mes galime pagrindinį dėmesį skirti veiksmams". „Dabar pagrindinį dėmesį galime skirti šio režimo veiksmams ir jo istorijai", sakė jis.

* **Irako pajėgos pirmadienį gynė Bagdadą** nuo JAV kareivių, įsiveržusių į pačią miesto širdį. Irakiečių snaiperiai glaudėsi už tiltų, o artilerijos ugnis buvo girdima beveik iš visų pusių. Miesto karas, kuriam rengėsi Irako prezidentas Saddam Hussein, pagaliau prasidėjo, kai dešimtys JAV tankų įvažiavo į šį 5 milijonų gyventojų miestą. Beveik vieninteliai žmones miesto gatvėse buvo Irako kareiviai su visa kovine ekipuote arba kovotojai civiliniais drabužiais. Išskyrus karines transporto priemones, mieste važinėjo beveik vien greitosios pagalbos automobiliai, skubėję evakuoti nukentėjusius ir žuvusius žmones, taip pat automobiliai su gyventojais, bėgančiais iš miesto.

* **Aštuoneri Saddam Hussein rūmai,** keturis iš kurių JAV ir britų pajėgos skelbiasi užėmusios pirmadienį, yra vienas svarbiausių nežabotos Irako vadovo galios ir valdžios simbolių. Spartus ir negailestingas amerikiečių karių smūgis, kurio Bagdado režimas gali ir neatlaikyti, Irakui pasiuntė dar vieną signalą, kad

Saddam Hussein valdymo pabaiga yra visai čia pat. Po žaibiško puolimo Irako informacijos ministras Mohammad Said al Sahhaf suskubo žurnalistus patikinti, jog amerikiečiai buvo atmušti. Tačiau, tai, kad JAV pajėgos, visiškai kontroliuojančios oro erdvę, gali beveik be pasipriešinimo prasibrauti pro Irako gynybines pozicijas į miestą iš savo bazės tarptautiniame oro uoste, režimui nieko gero nežada.

* **JAV sausumos pajėgų 3-oji pėstininkų divizija** pranešė, jog kariai „užėmė pagrindinius prezidento rūmus", be to, dar vienerių rūmų pastatyną mieste centre ir trečius rūmus netoli oro uosto. JAV kapitono Frank Thorp teigimu.

Nukelta į 5 psl.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

BET AŠ TIKĖJAU, KAD VAIKŠČIOSIU

DR. RIMA PRASPLIAUSKIENĖ

Daugelis San Francisco Bay srities Amerikos Lietuvių Bendruomenės narių pirmą kartą jauną šviesiaplaukę merginą sėdinčią invalido vežimėlyje, ir gydytoją Jonathan Batzdorff, išvydo 2003 m. kovo mėn. Nepriklausomybės dienos minėjime. Ingos Lizdenytės istorija daugelį verčia kitaip pažvelgti į gyvenimą, labiau jį vertinti, pasimokyti, kaip priimti galimus likimo smūgius.

Avarija

Vos prieš keletą metų linksma, gyvenimu besidžiaugianti Vilniaus oro uosto darbuotoja, 22 metų Inga Lizdenytė net nenumanė, kad atsidurs invalido vežimėlyje. Valiūkiškas rudens vakaras „Forto" kavinėje anąkart baigėsi tragiškai. Draugo vairuojama mašina apie pusė pirmos naktį, dideliu greičiu važiuodama nuo Tauro kalno, trenkėsi į apšvietimo stulpą. Draugas žuvo vietoje, Inga liko gyva, bet, kaip pati tvirtina, ko gero jos kūne neliko sveikos vietos. Tačiau liūdniausia, kad neteko abiejų kojų, o kairė ranka paralyžiuota.

Regis tokiu atveju daugelis nuleistų rankas ir susitaikytų su likimu — gyvenimu invalido vežimėlyje uždarytai savo bute. Toks elgesys Ingai nebūdingas. Supratusi, kad neteko kojų, ji nepuolė į nevilti. Tuo metu mergina dar nenumanė, kas jos laukia. Atėję aplankyti draugai bei giminės neretai bijojo pažiūrėti į akis, išgirdę Ingos tariamus žodžius — „vaikščiosiu, juk žmonės gyvena su protezais, neliūdėkit, — ramino ji draugus, — aš su jumis dar visur eisiu".

„Aš visada tikėjau, kad vaikščiosiu"

Tik išleista iš ligoninės, dar nebaigus gyti žaizdoms, Inga nuvažiavo į Kauno ortopedijos centrą. Čia merginos optimizmas susidūrė su realybe. Paaiškėjo, kad bus nepaprastai sunku pradėti vaikščioti, nevaldant vienos rankos, gydytojai kalbino palaukti, kol kažkiek pagerės kairės rankos būklė.

Pamažu praeidinėjo avarijos metu patirtas sukrėtimas, medikai nustojo leisti raminamuosius vaistus ir realybė pasirodė žymiai sudėtingesnė nei Inga numanė. „Negali šiaip tiesiog atsistoti ir nueiti, esi visiškai priklausoma", — prisimena Inga. Išties, ji buvo visiškai priklausoma, invalido vežimėlis sunkiai tilpo į liftą, tad be artimųjų pagalbos buvo neįmanoma niekur pajudėti. Lietuvoje nei gyvenamieji namai, nei daugelis visuomeninių įstaigų nepritaikyta neįgaliesiems, todėl sunku gatvėje pamatyti žmogų invalido vežimėlyje. Vienintelė išeitis nebūti įkalintai tarp keturių buto sienų — pradėti vaikščioti su protezais. Grįžimas į gyvenimą tapo Ingos gyvenimo tikslu.

„Daug kas netikėjo, galvojo, kad nerealu, jog aš atsistosiu ant kojų ir vaikščiosiu, aš tą mačiau. Man tai buvo realu", — prisimena mergina. Neretai pažįstami, kiti ligoniai, o ir gydytojai ragino tiesiog susitaikyti, priimti likimą tokį, koks jis yra. Kupina jaunatviško maksimalizmo, Inga net nemanė susitaikyti su tuo, kad niekur negalės išeiti ir bus, anot jos pačios, „prirakinta prie vežimo". „Žinoma, — antrina Inga, — aš supratau, kad gyvenimas nebebus toks kaip buvo, (...) bet aš visada tikėjau, kad vaikščiosiu".

Po pusės metų Inga žengė pirmuosius žingsnius. Tie žingsniai buvo labai skausmingi: pagaminti nepatogūs protezai trynė, prakirsdavo kirkšnis, ant kojų atsirasdavo žaizdos. Visa tai nepakirto Ingos noro bei užsispyrimo vaikščioti. Žaizdotas, pavargusias kojas ji tepdavo vaistais, klijuodavo pleistru ir vėl bandydavo žengti skausmingą žingsnį. Kartais skausmas būdavo toks stiprus, kad jai norėdavosi išmesti protezus per balkoną, jau atrodydavo, kad ji palūš, tačiau noras vaikščioti buvo stipresnis už skausmą. Sau ir kitiems duotas pažadas gelbėjo. Pamatę žaizdotas kojas Ingos klausdavo, ką ji daranti, o ši atsakydavo „vaikštau".

Kelionė į Vilniaus oro uostą

Su pagamintais protezais Inga galėdavo pavaikščioti valandą — pusantros, paskui atsirasdavo žaizdos. „Aš tikėjau, kad galima vaikščioti. Bet paskui jau buvau prarandanti tikslą. Iš tiesų, galima išmokti vaikščioti, kenčiant skausmą, bet kaip gyventi?" — svarsto Inga. Ne kartą ji buvo pasirengusi viską mesti, bet tada gelbėjo draugė Renata, priminusi pažadą ateiti į oro uostą. Duotas pažadas pačiai aplankyti draugus ir bendradarbius oro uoste tapo nauju stimulu. Pusantro mėnesio Inga treniravosi „ėjimui į oro uostą", t.y. mokėsi žengti laiptais, vaikščioti — kenčiant skausmą tai buvo beprotiškai sudėtinga. Po poros mėnesių ji paskambino draugams ir liepė jiems ateiti į oro uostą susitikti su ja. Tai buvo pirma pergalė. Susirinko bendradarbiai, atėjo ir kiti oro uosto darbuotojai. Dar neseniai merginą „laidoję", bendradarbiai vėl pamatė ją ateinančią. Daugelis iš nuostabos praradę žadą sunkiai galėjo ištarti „labas".

Įspūdžiai oro uoste užgožė skausmą. Tądien ji išbuvo su protezais penkias-šešias valandas, tačiau, kai nusiėmė protezus, sunkiai galėjo prisiliesti prie savo kojų — jos buvo visos mėlynos ir žaizdotos. Tuomet jau tikrai norėjosi paslėpti protezus. „Aš noriu gyventi su protezais, man nereikia protezų pavaikščioti tik valandą, na daugiausia dvi", — sako Inga. Po sunkios kelionės į oro uostą, iš esmės parodžiusios, kad ji vaikščioti vargu ar galės, Ingai prasidėjo depresija ir viltys gyventi visavertį gyvenimą pradėjo pamažu apleisti.

Gydytojas Jonathan Batzdorff

Visgi, žinojimas, kad kitose šalyse gyvena žmonės, neturėdami abiejų kojų, palaikė Ingą ir ji nenuleido rankų. Ji pradėjo ieškoti informacijos ir pagalbos internete. Neretai paieškos būdavo bevaisės, Inga pasiklysdavo pasaulinio tinklo „džiunglėse". Pagaliau, suradusi reikalingą informaciją, ji ilgai nagrinėjo nuotraukas ortopedijos klinikų internetinėse svetainėse, kol išdrįso parašyti kelis laiškus ortopedinėms klinikoms. Jau rytojaus dieną iš vienos

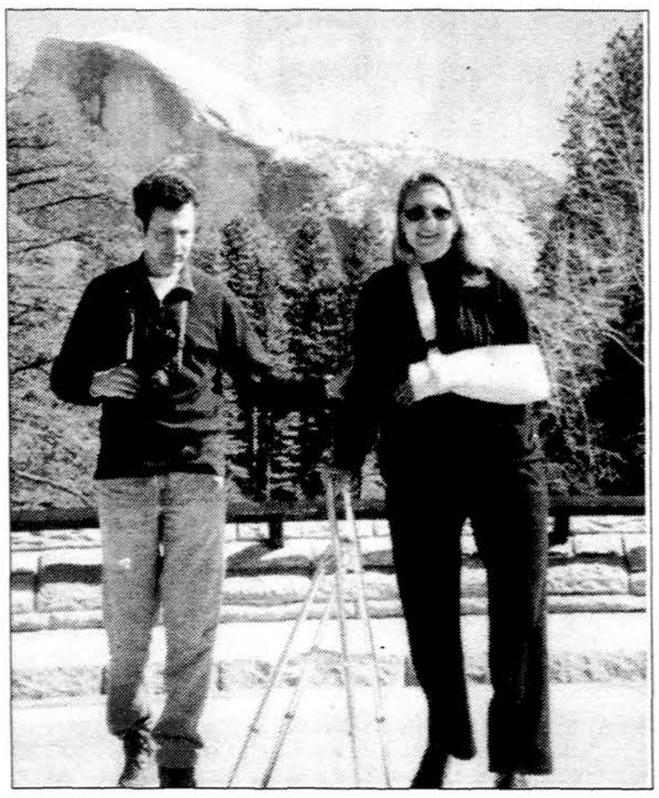

Inga vaikšto.

klinikos, įsikūrusios Kalifornijos Santa Rosa mieste, mergina gavo šiltą atsakymą. Laiške buvo nuoroda, kur galima pažiūrėti videosiužetą apie vyruką be kojų, kuris pats galėjo atsistoti, atsisėsti. „Jis vaikščiojo, o aš tiek dirbau, treniravausi ir negalėjau to pasiekt", prisimena savo įspūdžius Inga. Gautas laiškas iš Santa Rosa Sierra ortopedijos laboratorijos (Sierra Orthopedic Laboratory, Inc.) įkvėpė Ingą ir pagimdė naują viltį. Ji pradėjo susirašinėti su gydytoju ortopedu-protezuotoju Jonathan Batzdorff.

Tačiau protezų pritaikymas yra labai individualus procesas ir kokybiškai įmanomas, tik betarpiškai bendraujant gydytojui ir pacientui. Inga neturėjo jokių finansinių galimybių gydytis užsienyje, tad gydytojas Jonathan Batzdorff galėjo tik duoti patarimus. Vėliau gydytojas vyko į konferenciją Turkijoje, tai buvo arčiausia Lietuvai geografinė vieta, kur jie galėtų susitikti. Ilgai negalvojusi, Inga pasiryžo skristi į Stambulą, kad gydytojas apžiūrėtų, įvertintų turimus protezus. Padedant draugei, Inga atskrido į Stambulą.

Sužavėtas Ingos noro bei pasiryžimo atvykti į Stambulą invalido vežimėlyje, taip pat jos užsispyrimo bei kantrybės, siekiant vaikščioti, gydytojas J. Batzdorff vieną konferencijos dieną paaukojo Ingai. Pamatęs, kaip kenčianti mergina sugebėjo atsistoti su skausmingais protezais, jis pasiryžo padėti. Gydytojo vertinimu, protezai buvo netobulai padaryti, todėl dar Stambule, pasitelkęs į pagalbą kolegas, J. Batzdorff bandė juos patobulinti. Per vieną dieną gydytojui pavyko priderinti protezus tiek, kad Inga nebejautė skausmo: „Pirmą kartą gyvenime, užsidėjus protezus man neskaudėjo... aš verkiau iš džiaugsmo".

Grįžus į Lietuvą, Inga tvirtino lietuvių medikams, kad protezai gali būti neskausmingi, kad įmanoma vaikščioti. Kauno ortopedai susidomėjo šiuo atveju ir pakvietė Jonathan Batzdorff į Kauną surengti seminarą. Amerikietis atvyko savo lėšomis ir praleido dvi savaites, dalindamasis patirtimi su Lietuvos medikais. Net per tas dvi savaites bendromis pastangomis medikams pavyko pagaminti laikinus protezus, nes turimų protezų jau nebebuvo įmanoma pataisyti. Inga su naujais protezais atsistojo ir sugebėjo be skausmo pavaikščioti 2 valandas. Jai niekur neskaudėjo, jautėsi daug tvirčiau ir vėl turėjo viltį gyventi visavertį gyvenimą. Ji kasdien treniravosi, internetu palaikė ryšį su gydytoju. Tačiau protezų pritaikymas yra ilgas ir sudėtingas procesas. Vaikščiojant keičiasi šlaunys ir vėl reikia koreguoti protezus. Nenuostabu, kad Lietuvos medikai nebuvo susidūrę su tokiu atveju. Išties, nedaugelis pacientų turėjo tokį ryžtą gyventi. Lietuvos medikai bijojo rizikuoti Ingos sveikata, o kai ant kojos atsirado pūslė, nieko kito nebeliko tik vykti į Santa Rosa.

Ingos viltis vaikščioti tapo tiesiogiai priklausoma nuo jos atvykimo į Santa Rosa ir gydymo. Tačiau, kaip ir daugumai lietuvių, kliūtimi tapo finansai. Ingos atvejis buvo aprašytas spaudoje. Lietuvoje įvairūs žmonės bei organizacijos paaukojo pinigų kelionei ir Ingai pavyko atvykti į Santa Rosa.

Santa Rosoje

„Aš galiu pati užsidėti protezus, atsistoti ir eiti — šypsojosi Inga ir tęsia, — galiu išbūti su protezais septynias valandas, nors paprastai penkias. Žodžiu, artėju prie darbo dienos. Vakar net palikau vežimą, šiaip visada pasiimdavau, jeigu ką....". „Inga daro stulbinančią pažangą", — tvirtina Jonathan Batzdorff. Pasak jo, viena yra išmokti vaikščioti ligoninės koridoriumi, o visai kas kita — vaikščioti realiomis, gyvenimiškomis sąlygomis. Kiekvienas žingsnis yra sudėtingas ir reikalauja įtemptų treniruočių. Reikia išmokti vaikščioti — atsidaryti duris, įeiti į liftą, įsėsti į mašiną, atsisėsti kavinėje. Dažnai mes, turintys sveikas kojas, net nepagalvojame, kad paprasčiausias ėjimas į kavinę, parduotuvę, poliklinika susideda iš daugelio mažų žingsnelių-kliūčių. Pavyzdžiui, atsidaryti duris, neprarandant pusiausvyros, ir jas uždaryti, suspėti įeiti į liftą, kol jo durys neužsidarė, o kur dar lipimas laiptais.

Ingai dar liko daug ką išmokti, kol ji galės paprasčiausiai kaip mes visi tiesiog pereiti Vilniaus senamiesčio gatve. Trejus metus praktiškai neperžengusi savo buto ar ligoninės slenksčių, Inga kol kas tik sapnuose vaikšto Pilies gatve. Jonathan Batzdorff tvirtinimu, būtina galutinai pritaikyti protezus, nes, vaikščiojant ir treniruojantis, tvirtėja raumenys. Jo tikslas parengti Ingą gyventi, mokėti nueiti iki mašinos, įlipti ir išlipti iš jos ir t.t. Pasak gydytojo, ypač sunku parengti gyvenimui Lietuvoje, kur nėra išvystyta palanki neįgaliesiems infrastruktūra, o daugelis neįgaliųjų uždaryti savo butuose. Dažnai nei pacientai, nei medikai nesitiki, kad protezais bus iš tiesų rimtai naudojamasi. Visuomenė taip pat nesitiki iš neįgaliųjų, kad jie vaikščios.

Jonathan Batzdorff planuoja vėl važiuoti į Lietuvą, kur parodys ir paaiškins, kaip jis padarė protezus, kokios buvo treniruotės. Labai svarbu, kad šis Ingos atvejis baigtųsi sėkmingai. Jis gali tapti modeliu medikams ir pavyzdžiu neįgaliesiems, kad įmanoma vaikščioti.

Tam, kad išsipildytų Ingos svajonė vaikščioti, reikia iki galo užbaigti gydymą bei galutinai pritaikyti protezus. Gydytojas Jonathan Batzdorff aukoja savo laiką bei medžiagas, kiti medikai taip pat aukoja savo žinias ir laiką, viešbutis padarė nuolaidų. Tačiau dar trūksta lėšų užtikrinti Ingos pragyvenimą viešbutyje iki birželio mėnesio, apmokėti maitinimosi bei transporto išlaidas Ingos gydymui JAV. Padedant San Francisco Lietuvių Bendruomenei, pavyko surinkti 3,500 dol., o iš viso reikėtų maždaug 12,000 dol.

Galinčius padėti labai prašome siųsti čekius: Inga Lizdenytė Trust Fund, Exchange Bank, Montgomery Village, 2323 Magowan Drive, Santa Rosa, CA 95405.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager" numeriu 708-644-0074.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

TETRACIKLINAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Laikykis šių maistinių nurodymų

Išgerk vandens pilną stiklinę su kiekviena doze šio vaisto. Skaidrus vištienos sultinis irgi vietoje. Ryk šį vaistą ant tuščios; vieną valandą prieš ir dvi valandas po valgio ar užkandžio. Neimk jo bevalgant, ypač pieniška valgį, kaip pienas ar sūris.

Tik jei šio vaisto ant tuščios nepakelia skrandis, gali jį imti su nepieniškais sausainiais ar kitokia užkanda.

O kaip elgtis užuomaršai?

Kai atsiminsi, kad pamiršai laiku paimti dozę šio vaisto — imk ją tuojau. Tik jos neimk, jei atsiminsi arti kitos dozės ėmimo. Prisilaikyk tokio reguliarumo. Neimk dvigubos dozės vietoje praleistos.

Šio vaisto neigiamumas

Nors tetraciklinas retai kada sukelia negerumus, bet kartais jie pasitaiko. Pranešk šitaip gydytojui, kai imsi šitai negaluoti.

1. Skrandyje negerumas. 2. Viduriavimas. 3. Niežulys išeinamosios angos ar makšties. 4. Skaudi burna. 5. Diegimas ar deginimas odos, užtepus tetraciklinu. 6. Pageltimas akių ir odos, imant to vaisto tabletes ar kapsules. Odos pageltimas užteptoje vietoje nekenksmingas — nusiplaunąs.

Tuojau pranešk gydytojui, jei išbers odą, imant tetracikliną.

Tetraciklinas šitaip užlaikomas

Laikyk gerai uždarytą buteliuke šį vaistą, kad vaikai jo nepasiektų. Laikyk kambario temperatūroje, toli nuo karščio ir drėgmės (ne prausykloje). Išmesk pasenusį ir nenaudojamą vaistą. Tarkis su vaistininku apie tinkamą vaistų laikymą.

Kas dar pravartu žinoti

Reikiamu laiku lankyk gydytoją ir mediciniška laboratoriją. Gydytojas gali pavesti laboratorijai atlikti kai kuriuos tyrimus, kurių duomenys nurodys tetraciklino veiklą.

Sergant cukralige, tetraciklinas klaidina cukraus susekimą šlapime. Tarkis su gydytoju, pirma keisdamas valgį ar cukraligei vaistus.

Neleisk niekam kitam naudotis savo vaistais. Tetraciklinui reikia naujo recepto. Jei vis dar turi negerumus dėl uždegimo pabaigęs vaistus, pranešk gydytojui.

Svarbu neapsileisti išpildyme čia pateiktų nurodymų, kad ir visą darbą pavedant tetraciklino kapsulei, o negyvenant reikiamai, kad ir negeriant labai daug naudingų skysčių, kartu neatsisakant įvairiopų nuodų.

Šaltinis: „Medication Teaching Manual", 7-ta laida, 1998.

Darbščiosios BALFo talkininkės pakuoja šalpos siuntinius Lietuvai. Iš kairės: Aldona Lekeckienė, Valentina Gudienė, Genutė Jucienė, Marta Ruikienė ir Emilija Kantienė — rūbų sandėlio vedėja

Amerikos Lietuvių tarybos, Amerikos Latvių sąjungos, Amerikos Estų tarybos atstovai prieš posėdį Baltųjų rūmų konferencijų centre kovo 7 d. Posėdyje pranešimus padare Pentagono, Valstybės departamento ir Baltųjų rūmų Saugumo tarybos pareigūnai. Ta proga buvo aptarta Baltijos kraštų narystė NATO. **Vidos Kuprytės** nuotrauka.

AR BALKANŲ PROBLEMOS BAIGTOS?

E. RINGUS

Kai pasaulio dėmesys yra nukreiptas į Iraką, žiniasklaida nerado vietos ir reikalo kreipti dėmesį į Balkanus, nors ten prieš mėnesį įvyko istorinis faktas. Nuo Serbijos atsiskyrė paskutinė Jugoslavijos provincija – Montenegro (Juodkalnija). Atsiskyrė bet ne visiškai. Taip sugriuvo Milosevic planas sukurti „Didžiosios Jugoslavijos" valstybes. O pats vykdytojas atsidūrė Hagos kalėjime. Dar keletas Milosevic pasekėjų slapstosi Balkanų miškuose.

Jugoslavija, kaip ir daugelis Europos tautų, tapo nepriklausoma po Pirmo pasaulinio karo. Vėlesni įvykiai parodė, kad Versalio kūrinys buvo nelabai logiškas. Jame atsidūrė gyventojai, kalbantys įvairiomis kalbomis ir išpažįstantys tris tikybas: stačiatikių, katalikų ir musulmonų. Oficialus valstybės pavadinimas tada buvo: „Serbų, Kroatų, Slovėnų karalystė". 1929 metais pavadinimas buvo pakeistas į „Jugoslaviją". Tarptautiniame laikotarpyje, kad ir sunkiai, tačiau pilietinio karo išvengta. Būsimos dezintegracijos reiškiniai pasirodė Antrojo pasaulinio karo metu.

Jugoslavijos piliečiai, vokiečiams okupavus, susiskaldė į simpatikus Vakarų santarvei ir Maskvai. Vakariečiams vadovavo Mihailovič, promaskviečiams — Tito. Kovota prieš vokiečius ir tarpusavyje. Nugalėjo komunistų partijos vadas Tito. Jis sugebėjo manevruoti, šaltojo karo laikotarpyje, išvengė visiško priklausomumo Stalinui ir sulaukė ilgo amžiaus, nors KGB mėgino jį keletą kartų likviduoti.

Tito valdymo laikotarpiu, 1945-1980 metais, Jugoslavijos pavadinimas buvo: „Federalinė Liaudies Respublika". Tito dėka, Jugoslavija irgi sugebėjo išvengti pilietinio karo.

Gorbačiov pradėta perestroika palietė Jugoslavijos komunistus. Provincijų atstovai pradėjo reikalauti daugiau teisių, mažiau priklausomumo Belgradui. Belgrade atsirado veikėjas, naujos idėjos kūrėjas. Tai buvo „Didžios Jugoslavijos" kūrėjas Milosevic, Serbijos komunistų partijos vadas, įgavęs populiarumo serbų tarpe, numalšinus kosoviečius.

Užvirė žiaurus pilietinis karas tarp serbų ir kitų tautybių. Kovos negalėjo būti lygios, nes kariuomenei vadovavo serbai ir ginklai plaukė iš Maskvos. Didelis kiekis ginklų, užuot juos grąžinus į Rusiją, buvo perduoti Milosevic kariuomenei. Tūkstančiai piliečių žuvo kovos laukuose ir koncentracijos lageriuose, kai Vakarų diplomatai stebėjo. Tik NATO intervencija sustabdė pilietinį karą. Slovėnija ir Kroatija tapo nepriklausomomis. Bosnija ir Kosovo egzistuoja su NATO priežiūra. Kosovas tikisi būti prijungtas prie Albanijos.

Montenegro ir Serbija nutarė susijungti. Naujos valstybės pavadinimas bus: „Sąjunginė Respublika — Jugoslavija" su nauja Konstitucija. Europos žemėlapyje turės būti dvi valstybės: Serbija ir Montenegro. Kiekviena jų turės savo ekonominę, finansų ir muitinės sistemą. Piniginis vienetas Serbijoje bus dinar, Montenegro euro. Tautų Sąjungoje bus vienas atstovas abiems šalims, rotaciniu būdu. Parlamente bus 126 atstovai: 91 serbas, 35 juodkalniečiai. Po trijų metų susitarimas bus peržiūrėtas.

STOJIMO Į ES INFORMACINIAM VAJUI — 2 MLN. LT

Referendumo dėl Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą informaciniam vajui yra numatyta išleisti per 2 milijonus litų, kurie iš esmės skirti narystės privalumams įrodinėti. Tuo tarpu prastai organizuoti eurpriešininkai negavo nė cento valdiškų pinigų. Ar tai tikrai yra pats geriausias sprendimas? Atsakymo į šį klausimą ieškojo mūsų bendradarbis Vilniuje **Rimgaudas Geleževičius**.

Kasdien vis labiau įsisuka referendumo dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinio vajaus smagračiai. Jam skirta nemaža valdiškų pinigų suma. Vien Europos Komitetas numato išleisti bemaž 2,5 milijonų litų. Dar beveik pusantro milijono gavo Žemės ūkio ministerija, tiesa, kaip mūsų radijui teigė viceministrė Dalia Miniataitė, šios lėšos yra skirtos ne agitacijai, o tam, kad žemdirbiams būtų išaiškintos narystės sąlygos.

Tačiau Europos Komitetas savo žinioje turimas lėšas planuoja skirti vien tik agitacijai už Lietuvos įstojimą į Europos Sąjungą, tuo tarpu euroskeptikams nenumatytas nė litas. Kodėl? Štai kaip tai mūsų radijui paaiškino šio komiteto generalinio direktoriaus pavaduotojas Klaudijus Maniokas: „Praktiškai visos šalys kandidatės, kurios dabar rengia referendumus, juos rengia taip, kad skiria informacinę kampaniją toms struktūroms, kurios linkę aiškinti ES privalumus. Diskusijoms, įskaitant ir diskusijas su euroskeptikais, mes iš tikrųjų turėjome paskutinius 10 metų. Ir iš tikrųjų tų diskusijų vyko labai daug. Kas dabar mums yra svarbiausia, tai buvo ir Vyriausybės pasirinkimas — iš tikrųjų skirti pinigus ne debatams kažkokiems su euroskeptikais, bet skirti juos konkrečių ES privalumų atskleidimui".

Tačiau kai prieš kelerius metus lygiai toks pats referendumas buvo rengiamas Švedijoje, tai ten valdiškos lėšos buvo skiriamos ir eurošalininkų, ir eurpriešininkų agitacijai. Ar Lietuva nežada lygiuotis į Švediją? Klaudijus Maniokas sakė, kad ne, mat Švedija nėra tipiškas pavyzdys, kadangi daugumos kitų valstybių vyriausybės elgėsi priešingai. Taip buvo, pavyzdžiui, Austrijoje.

„Austrijoje Vyriausybė apsisprendė, kad užteko laiko diskusijoms 'už' ar 'prieš'. Ir visa referendumo kampanija turi būti skirta konkrečių privalumų atskleidimui. Jie dažnai buvo ir yra mažiausiai žinomi. Tai Lietuva šiuo atveju pasirinko tą austrišką variantą. Jį — austrišką variantą — pasirinko ir dauguma šiuo metu referedumus rengiančių šalių".

Savaime suprantama, kad „austriškas" kelias ne prie širdies mūsiškiams eurpriešininkams. Vienas jų, tarptautinis ekonomikos konsultantas, Algis Avižienis, mūsų radijui nusiskundė, kad Vyriausybė elgiasi neteisingai, leisdama mokesčių mokėtojų pinigus tik vienos stovyklos — eurošalininkų — idėjoms skleisti. Turėtų būti sudarytos finansinės sąlygos ir priešingam požiūriui propaguoti.

Pakomentuoti šias nuomones paprašėme sociologą Vladą Gaidį: „Žinoma, aš šalininkas to, kad viena ir kita pusė gautų lėšų, išsakytų savo idėjas, kurios būtų tikrinamos, aprobuotos, išdiskutuotos ir tik tada susiformuoja ta viešoji nuomonė. Nuomonė, kuri bus atspindėta referendume".

Kita vertus, Vladas Gaidys baiminasi, kad, jei euroskeptikai išties gautų valdiškų lėšų agitacijai, tai gali nutikti taip, kaip neseniai vykusiuose prezidento rinkimuose. Ten dalyvavo net 17 kandidatų, tačiau dauguma iškėlė savo kandidatūras tik tam, kad galėtų pasirodyti viešumoje ir iš esmės kompromitavo rinkimus. Anot Vlado Gaidžio, toks pavojus gręstų ir Europos referendumui, jeigu euroskeptikai gautų valdiškų pinigų savo agitacijai: „Jeigu jie gaus tokią pat sumą pinigų ir kokie tai keistuoliai pradės savo teorijas ezoterines aiškinti... vienas panorės savo firmą reklamuoti, kitas pasirodyti televizijoje... tai būtų negerai ir lėšų švaistymas, ir ta pati profanacija, kaip anų rinkimų metu".

••• MARGUMYNAI •••

LAGAMINĄ ATGAUTI TRUKO 13 METŲ

Oklahoma gubernatorius Frank Keating gali atsakyti į klausimą, kiek ilgai trunka atgauti oro linijų prarastą lagaminą. Jo atveju — 13 metų. Lagaminą prarado, skrisdamas iš Washington, DC, į Tulsa, OH, 1989 m. rugsėjo mėnesį ir buvo šį įvykį net pamiršęs, kai netikėtai į gubernatoriaus įstaigą atsiųstas siuntinys iš San Francisco, CA. Gubernatorius juokauja, kad keleiviams, praradusiems savo daiktus lėktuvuose, neverta nusiminti: anksčiau ar vėliau jie atsiras. ChTr

KALĖJIMAS UŽ STATULOS SUŽALOJIMĄ

Paul Kelleher pernai liepos mėnesį, Londone protestuodamas „prieš globalinį kapitalizmą", geležiniu kuolu nudaužė buvusios britų ministrės pirmininkės Margaret Thatcher statulos galvą ir buvo areštuotas. Š.m. vasario mėnesį, bylai pasibaigus, teisėjas jam priteisė trejus metus kalėjimo. Skirdamas bausmę, teisėjas pripažino, kad gerbia piliečio teisę pareikšti savo nuomonę, bet visgi turi pareigą apsaugoti valstybės turtą.

ATRADO SENIAI NUKRITUSĮ LĖKTUVĄ

Andų kalnuose Ekvadoro valstybėje (Pietų Amerika) pradėję tirpti ledynai atidengė 1976 metais nukritusį lėktuvą su 59 žmonių palaikais. Alpinistai lėktuvą atrado maždaug 2,000 pėdų nuo Chimborazo ugnikalnio viršūnės. Apie prieš maždaug 27 metus dingusio lėktuvo ir jo keleivių likimą iki šiol nebuvo nieko žinoma. Dabar keleivių giminės mėgins atpažinti palaikus ir palaidoti savo artimuosius. NYT

Danutė Bindokienė

Kai kuo dalintis galbūt nereikėtų

Rašytojams nėra nei laiko, nei erdvės ribų — jie kuria nematytus pasaulius, apgyvendindami juos nuostabiais gyventojais, išgyvenančiais dar nuostabesnius nuotykius. Viena mėgstamų temų — ateitis ir jos galimybės. Čia paprastai vaizduojami du atvejai: arba visa žmonija, pergyvenusi baisius karus, susikuria „žemišką rojų", kuriame niekam nieko netrūksta, visi dalinasi bendrais ištekliais; arba, pergyvenusi tas pačias negandas, visai sulaukinėja, grįžta į primityviausius laikus.

Ir viena, ir antroji pranašystė dar nėra išsipildžiusi, nors kartkartėmis kuris įvykis ar laikotarpis palyginamas su fantastiškaisiais nuotykiais, gimusiais rašytojų vaizduotėje. Štai ir dabar mintis užkliūva už tokio atvejo, kada besivystantys įvykiai tampriu ryšiu sujungia visus mūsų planetos gyventojus į nedalomą vienetą. Nepaisant gyvenamosios vietovės, tautybės, rasės, religinių įsitikinimų ar politinių pažiūrų staiga atrandama, kad visi yra tik žmonės, ir visiems gresia tas pats pavojus. O tos jungties paskirtį atlieka bene mažiausias, nežymiausias Žemės padaras — bakterija arba virusas.

Seniai praeityje liko tie laikai, kad valstybės sienos, juo labiau žemyno ribos buvo tvirta užtvara įvairioms ligoms ir užkrėtoms. Jeigu Afrikoje prasidėdavo kažkokia epidemija, Europa ar Amerika dažniausiai jausdavosi nuo jos saugi, ir tik retkarčiais koks nelaimingas keleivis ar nuotykių ieškotojas tą ligą „parsivežDavo" namo ir ilgainiui užbaigdavo savo gyvenimą. Pradedant Kristupo Kolumbo kelionėmis į „naująsias žemes", pirmieji importai taip pat buvo ligos, kurių tuometiniai Šiaurės Amerikos (ar kitų aplankytų kraštų) gyventojai nebuvo patyrę.

Dabar, kai po visą planetą keliauja prekės ir žmonės, viskas pasikeitė: vienos vietovės bėdos, netrukus persimeta į naujus „veiklos laukus" ir nebelieka saugios vietos, kur žmonės galėtų nuo jų pasislėpti. Vien pastarųjų poros dešimtmečių būvyje po visą pasaulį pasklido AIDS, Ebola virusas, uodų platinamas virusinis užkrėtimas, o prieš kelias savaites dar viena „Dievo rykštė", kaip senieji vadintų: Azijos šalyse, ypač Kinijoje, atsiradęs kvėpavimo takų sutrikimas — ypatingas plaučių uždegimas, nuo kurio kol kas nėra nei vaistų, nei skiepų.

Retai kada Pasaulinė sveikatos organizacija taip greitai reaguoja į plintančią ligą ir pažeria perspėjimus. Iš visa ko galima suprasti, kad ši liga, angliškai gavusi pavadinimą „SARS", pagal pirmąsias ilgo jos vardo — „Severe acute respiratory sindrome" — raides, yra daug pavojingesnė ir paslaptingesnė, negu eiliniam gyventojui paskelbiama.

Paskutinėmis žiniomis, maždaug 18-oji valstybių jau yra susirgę netoli pustrečio tūkstančio žmonių; yra ir nemažai mirusių. Rūpestį kelia nepaprastai greitas „SARS" plitimas. Susirgimų jau pasitaikė Amerikoje ir Kanadoje, visų pirma tarp žmonių, neseniai apsilankiusių Kinijoje, Taivane, Hong Konge ar kituose Azijos kraštuose. Viena aišku, kad šį liga labai pavojinga ir todėl viso pasaulio geriausios sveikatos apsaugos institucijos kartu dirba, besistengdamos surasti vaistus ir skiepus nuo „SARS". Be abejo, suras, nes šiai ligai skiriamas ypatingas dėmesys (ne taip, kaip AIDS, kuri, nors epidemijos proporcijų, kažkodėl nesusilaukia tokio dėmesio ir susirūpinimo).

Tiesa, jau ne kartą tvirtinta, kad ši liga nėra sukelta kažkokių biocheminių, žmogaus sukurtų, medžiagų. Antra vertus, šiandien sunku ir tais teigimais patikėti. Jau nieko nestebina, matant šio krašto oro uostuose žmones, ypač grįžtančius iš Azijos kraštų, su kaukėmis ant burnos ir nosies. Oro uostuose tie keleiviai dar nuodugniai patikrinami ir, kilus įtarimui, kad galbūt asmuo yra šia liga užsikrėtęs, išduodami tam tikri pažymėjimai, įgaliojantys juos pasirodyti gydytojui. Prez. George W. Bush potvarkiu, bet kuris keleivis gali būti sulaikytas ir izoliuotas, kol bus ištirtas jo sveikatos stovis. Tai kaip tik parodo, kad griebiamasi net kraštutinių priemonių ligos plitimui sustabdyti. Kol kas Amerikoje nuo jos dar niekas nemirė, nors keliose valstijose susirgimų pasitaikė (Illinois valstijoje kol kas yra penki).

Visgi „SARS" atliko vieną naudingą paslaugą žmonijai: visų kraštų medicinos darbuotojai (net komunistinės Kinijos) dalinasi informacija ir stengiasi kovoti su šiuo pavojumi.

LIETUVOS KARALIUS ATVYKS PER KALĖDAS

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Nr.2

Lietuvoje po pirmojo karūnuotojo karaliaus žūties tarp smulkesniųjų kunigaikščių prasidėjo kova dėl valdžios, bet ne dėl karališkojo sosto ar sukurtosios valstybės–karalystės likimo bei tolimesnio jos egzistavimo. Panaši situacija buvusi ir kitose valstybėse: Lenkijoje, kuri buvo susiskaldžiusi į daugybę kunigaikštysčių (net 23), Vengrijoje bei kitose to meto Europos valstybėse, tačiau nei Lenkijos, nei Vengrijos karalystės po karūnuotojo karaliaus mirties joks metraštininkas ar kronikininkas „neperkrikštijo" į kunigaikštystę, o karalių palikuonių — į kunigaikščius. Iš tų šalių istorijos žinome, kad vis tiek galiausiai prie valstybės vairo prasigrumdavo tolimi karūnuotų karalių giminaičiai ar asmenys, netiesioginiais giminystės ryšiais susieti su nužudytuoju karaliumi. Jie patys save pasiskelbdavo naujaisiais karaliais. Antai Lenkijos kunigaikštis Vladislovas Uolektinis (Lokietka), nesulaukęs popiežiaus palaiminimo nei karūnos, lenkų bajorams pritariant, pats pasiskelbė karaliumi ir buvo pašventintas vietinio vyskupo, net ne senoje Lenkijos sostinėje Dniezne, o Krokuvoje — dar tik būsimoje valstybės sostinėje (M. Bogucka „Dawna Polska". Warszawa, 1998. p. 92).

Kas atsitiko, ar kas pabandė pasigilinti, kodėl Lietuvoje po Mindaugo ir jo sūnų nužudymo neliko nei karaliaus, nei karalystės? Kodėl Mindaugo įkurtoji valstybė po jo mirties buvo „perkrikštyta" į didžiąją kunigaikštystę? Argi ne keistai atrodo, kad kai kuriuose vėlesniųjų laikų istoriniuose dokumentuose Lietuvos valdovai minimi jau net ir be kunigaikščio titulų. Būta atvejų, kai metraštininkai Lietuvos valdovus istorijai pristato tiesiog paprastais vardais: Treniota, Vaišelga, Traidenis, Vytenis... Kartais šaltiniai mini Lietuvos valdovą be vardo... Mes gi, skaitydami ir tyrinėdami tokių metraštininkų rašytus dokumentus, primirštame, kad ne metraštininkai rašo tautų istoriją. Istoriją rašo pati tauta, o metraštininkai, kroninkininkai ir visokie raštvedžiai istoriją tik užrašinėja ir perrašinėja, dažnai pamiršdami svarbius dalykus, nutylėdami tikruosius faktus ir titulus, juos klastodami, priveldami klaidų ar net specialiai tas klaidas darydami. Tačiau nesusikoncentruokime prie metraštininkų ir istorijos perrašinėtojų netikslumų, tik eikime per mūsų istoriją toliau į priekį.

Praėjus ne taip ilgam laikui po karaliaus Mindaugo mirties ir naujam talentingam bei stipriam valdovui Lietuvoje iškilus, atskiruose šaltiniuose vėl pasirodo karališkas titulas. 1270-aisiais Lietuvos soste įsitvirtino Kernavės kunigaikštis Traidenis. Jis valdė jau visas lietuvių žemes. Naująjį valdovą pripažino ir žemaičiai, ir jotvingiai. Šis Kernavės sosto valdovas atgavo Mindaugo laikų galybę ir sutvirtino pirmojo Lietuvos karaliaus įkurtosios valstybės pamatus. Kaip rašo garsioji mūsų istorikė dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė „Lietuvos istorijoje" 1956 m. (p. 93), Traidenis buvo toks stiprus, kad jokių sąjungininkų ir neieškojo. Šaltiniai dažnai Traidenį vadina karaliumi, tuo pabrėždami jo įsigalėjimą visoje Lietuvoje. 1930 m. Varšuvoje lenkų istoriko Hendryk Paszkiewicz studijoje apie 13–14 amžiaus Lietuvą „Regesta Lithuaniae Ab Origine Usque Ad Magni Ducatus Cum Regno Poloniae Unionem" Traidenis devynis kartus minimas kaip karalius (naudojami žodžiai Rex, Regis, Rege, Regem) ir tik du kartu kaip kunigaikštis (Dux). Visa tai leidžia manyti, kad karaliaus valdžios tęstinumas Lietuvoje nesutriko. Traidenio laikais tautiškoji Lietuvos valstybė buvo baigta kurti, ir, kaip rašo istorijos prof. E. Gudavičius, karinė Lietuvos monarchija (monarchija — karaliaus valdžia — R. V. paaišk.) susiformavo, bet galutinai ją sustiprino tik tolimesnieji Traidenio įpėdiniai Vytenis ir Gediminas.

Vytenio valdymo laikotarpis — tai nuolatinės kovos su lenkais, rusais ir vokiečiais. To nepaisant, jam pasisekė apsaugoti iš savo pirmtakų Lietuvos valdovų paveldėtą teritoriją, atgauti kai kurias ginčytinas žemes ir sustiprinti kraštą viduje. Vytenis pelnė žiemgalių palankumą. Jis buvo pirmasis Lietuvos valdovas, titulavęsis ir Žiemgalos kunigaikščiu. Lietuvos valdovų vykdoma baltų genčių susijungimo programa sudarė sąlygas į Lietuvos valstybę įsilieti ir paskiroms kitų baltų genčių grupėms. Vytenį, kaip ir jo garsųjį brolį Gediminą, amžininkai vadino karaliais, nors, pagal mūsų istorikų teiginius, jie to titulo ir neturėjo (V. Daugirdaitė-Sruogienė. „Liet. ist.", 1956 m. p. 100.). Jau minėtoje lenkų istoriko H. Paszkiewicz studijoje „Regesta Lithuaniae Ab Origine..." Vytenis kaip karalius minimas net 21 kartą ir tik vieną kartą Duce.

Gediminas tęsė Vytenio politiką tiek rytuose, tiek ir vakaruose. Sustiprėję kryžiuočiai prieš Lietuvą naudojo ginklo kalbą, tačiau vargiai suprato, kad Gediminas jau buvo sukūręs stiprią ir didelę valstybę, kuri, šalia kardo ir kalavijo, jau buvo atradusi kitą stiprų ginklą — diplomatiją. Supratęs, kad karas su kryžiuočiais neišvengiamas, Gediminas, kiek galėdamas, ieškojo sąjungininkų. Tokį sąjungininką jis surado lenkų karaliaus Vladislovo Uolektinio (Lokietkos) asmenyje. Priminsime, kad šis lenkų karalius, pasinaudojęs brėstančiu konfliktu tarp popiežiaus ir Vokietijos imperatoriaus, nesulaukęs popiežiaus palaiminimo ir karūnos, lenkų bajorams pritariant, pats pasiskelbė karaliumi ir įkūrė naująją lenkų sostinę Krokuvoje **Bus daugiau**

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

TIKĖJIMAS, PRIETARAI IR STABAI

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

„Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo vienatinį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą", — šiais žodžiais apaštalas Jonas pristato mums pasaulio Gelbėtoją Jėzų Kristų, kuris, mirdamas ant kryžiaus už žmones, ne prievarta, bet begalinės meilės jėga, traukė ir traukia mus prie savęs. Mes, tikintieji į Jėzų Kristų, esame jo mokiniai, tačiau vien Krikštas nepadaro mūsų tikrais jo mokiniais. Kad tokiais taptume, reikia leistis Viešpaties vedamiems, reikia atsiliepti tarnaujančia meile, bandančia savo spinduliais sušildyti visus, sužvarbusius nuo meilės trūkumo.

Deja, dažnai būname nenuoseklūs, dažnai mums trūksta religinio sąmoningumo, daugiau ieškome ne Dievo, bet savęs. Todėl ir matome žmones, nors ir laikančius save tikinčiais, bet kurių religinės praktikos kartais persipina su prietarais, burtais ir net stambmeldyste. Gavėnios metu pabandykime dar kartą pasiaiškinti, ką reikėtų atmesti, kad mūsų tikėjimo kelias būtų tiesus ir vestų į vis gilesnį Dievo pažinimą.

Visų pirma reikia budėti, kad tikėjimas būtų apvalytas nuo religinių šiukšlių — prietarų, nuo netikro religinio išgyvenimo ir elgesio. Kartais tėvai, krikštydami savo kūdikį, galvoja ne apie tai, jog jis taps Dievo vaiku, bet mano, jog krikštas padės kūdikiui apsisaugoti nuo fizinių ligų. Prietarais galima paversti net savo maldas ar religines praktikas: pavyzdžiui, jei žmogus neatsargiai elgtųsi su ugnimi, manydamas, jog nuo gaisro apsaugos Šv. Agotos duona, arba tinginys moksleivis galvotų, jog sukalbėta maldelė išgelbės jį nuo neigiamo įvertinimo. Prietarai lengvai įsibrauna į tikinčiųjų žmonių gyvenimą. Pasitelkus religiją, bandoma spręsti kasdienio gyvenimo reikalus, viliantis, jog Dievas įsikiš ten, kur gali ir turi padėti sau pats žmogus. Tikras tikėjimas skatina su kūdikišku pasitikėjimu pulti į mus mylinčio Dievo rankas, tačiau niekada neužtikrina nei saugumo nuo nelaimių, nei sveikatos, negarantuoja, kad mūsų pečių nepalies kančios kryžius. Tikintieji dažnai yra gundomi išoriškai sureikšminti maldas, sakramentus, kitus religinius ženklus ir veiksmus. Dažnas mąsto, jog, sukalbėjus maldelę, ant stalo užsidėjus kryželį, palaidojus niekad Dievo negerbusį ir nekrikščioniškai gyvenusį žmogų su religiniem apeigom, Viešpats atsilieps ir išpildys mūsų prašymus. Kol tikėjimo kelyje siekiama ne Dievo garbės, bet savo naudos, tol visada išlieka pavojus tikėjimą maišyti su visokiausiais prietarais.

Kai izraelitai buvo vedami iš Egipto į laisvę, jų vadui Mozei reikėjo nuolat saugoti tautą nuo stabmeldystės. Mes irgi palikome savo „Egiptą" ir einame į laisvę; nevaldomas kūniškumas, futbolas ar televizija, partija ar tauta, jei juos pastatome ant savo širdies altoriaus vietoje tikrojo Dievo ir jiems skiriame visą savo dėmesį ir laiką, tikrajam Dievui nepalikdami vietos. Šventasis Raštas nuolat primena pareigą budėti, jog žmogus garbintų ne susikuriamus stabus, bet Kūrėją. Pastebėta, kad stabmeldystė lengviau įsiskverbia į žmogaus dvasią, jei jis nėra išsivadavęs iš nuodėmės ir aistrų jungo. Nemažiau tai pavojinga ir tiems, kuriems ilgą laiką teko nešti nelaisvės pančius. Tik tuo galima paaiškinti tokius keistus nūdienos reiškinius, kaip bandymus atgaivinti pagonybę ir satanizmo kulto atsiradimą.

Su tikru tikėjimu niekaip nesuderinamos vadinamų aiškiaregių pastangos atspėti ateitį ir tokiu būdu valdyti istoriją, žmones bei jų likimus. Sumažėjus žmonių religiniam sąmoningumui, tarsi epidemija mūsų šalyje išplito horoskopai, magija, spiritizmas, užplūdo aiškiaregiai, žyniuonės ir raganos. Daugelis jų sakosi sugebą atspėti žmogaus ateitį ir apsaugoti žmones nuo ligų ar blogio. Tai aiškiai prieštarauja pirmajam Dievo įsakymui, draudžiančiam turėti kokius nors dievus ir skatinančiam pagarbą tikrajam Dievui. Todėl Katalikų Bažnyčios Katekizmas skelbia: „Visa tai nesiderina su vien Dievui privaloma garbe ir mylinčios Dievo baimės kupina, vien Jam priklausoma pagarba".

Pagarba Dievui reikalauja pagarbaus elgesio su šventais daiktais, šventomis vietomis, o ypač su Kristaus paliktais išganymo ženklais — sakramentais. Nepagarbus elgesys gali būti net šventvagyste. Neretai pastebime, kaip žmonės neatsakingai elgiasi su Eucharistija, priimdami ją be pasirengimo ir net nepamąstę, kad prieš tai reikėtų apgailėti nuodėmes ir pašalinti kliūtis, trukdančias dalytis dangaus Duona. Nė vieno sakramento neturime priimti dėl žmonių akių, nes jie yra Dievo dovana, skirta mūsų išganymui. Juos švęsdami, „mes laukiame palaimintosios vilties ir mūsų didžiojo Dievo bei Gelbėtojo Kristaus Jėzaus šlovės apsireiškimo" (plg. Tit 2, 139).

Matydami prietarų neatsikračiusius žmones, skiriančius dėmesio horoskopams ar aiškiaregiams, neniekinkime jų, bet budėkime, kad mūsų pačių tikėjimas būtų grynas, kad nuolat ieškotume vis gilesnio Dievo pažinimo, vis sąmoningesnio pasinaudojimo Bažnyčiai paliktomis Kristaus dovanomis — sakramentais, kuriuos švęsdami, tampriai susijungiame su Kristaus mirties ir prisikėlimo paslaptimi.

Marijos Nekalto Prasidėjimo seseles su darbščiomis rėmėjomis. Iš kairės: ses. Margarita, ses. Danutė, Valerija Čepaitienė, Giedrė Čepaitytė, ses. Laimutė ir Aldona Ankienė.

MARIJOS NEKALTO PRASIDĖJIMO SESERŲ RĖMĖJŲ METINĖ VAKARIENĖ

Šiais metais ji įvyko kovo 23 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Rengė Čikagos Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų skyrius.

2 v. p.p. šv. Mišias tėvų jėzuitų koplyčioje koncelebravo: kun. dr. Kęstutis Trimakas, prel. dr. Ignas Urbonas, kun. Algirdas Paliokas, SJ, kun. Alionidas Budrius, kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. Kun. K. Trimakas pasakė ir šiai dienai pritaikytą pamokslą. Šv. Mišių metu giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai; prie vargonų — Kazys Skaisgirys.

Vakarienės programą pravedė Julija Smilgienė, pasveikinusi vienuolijos vardu gausiai susirinkusius seselių rėmėjus bei svečius ir pakvietusi ses. Margaritą tarti žodį.

Ses. Margarita sveikino ses. Paulės, Š. Amerikos provincijos vyresniosios, vardu ir dėkojo už visokeriopą paramą. Toliau ji trumpai pakalbėjo apie palaimintąjį arkivysk. Jurgį Matulaitį, jų vienuolijos įkūrėją. Arkivysk. Matulaitis buvo tikėjimo žmogus. Jis visada pabrėždavo, kad žmogus į ateitį turi žiūrėti su gyvu tikėjimu. Jis net ir sunkiais laikais įžiūrėjo Dievo Apvaizdos veikimą, o šių laikų žmones sunku tuo įtikinti.

Toliau ses. Margarita apžvelgė vienuolijos veiklą. Montrealio skyrius uždarytas. JAV darbai tęsiami toliau. Vasaros metu „Neringos" jaunimo stovykloje dalyvių skaičius nemažėja, o į Lietuvių susitikimo šventę, į kurią atvyksta ir trečios bangos lietuviai, susirenka 2,000–3,000 žmonių.

„Alkos" muziejus sutraukia lankytojus ne tik iš Amerikos, bet ir iš Lietuvos. Centro name pastoviai vyksta lietuvių ir anglų kalba rekolekcijos, susitelkimai vyresnio amžiaus žmonėms ir jaunimui, įvairūs posėdžiai, Kunigų Vienybės konferencijos. Ses. Margarita sakė, kad darbų yra nemažai. Jaučiamas pašaukimų trūkumas, kaip ir visuose JAV vienuolynuose, bet Dievo Apvaizda atsiunčia pagalbos. Atvyksta seselės iš Lietuvos. Ses. Danutė ir ses. Laimutė dabar darbuojasi Lemonte.

Lietuvoje yra naujų pašaukimų Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijoje, ji auga ir plečia savo veiklą. Pirminiame name Kaune vyksta katechetų kursai, suvažiavimai. Tie namai yra ir Palaiminto Jurgio parapija.

Marijampolėje yra pastatyti Marijos Globos namai vyresnio amžiaus seselėms ir ligoniams. Tenai yra ir kunigų, ir pasauliečių. Marijampolėje yra naujokynas bei mažų benamių vaikų nameliai, kuriuos globoja seselės. Marijampolėje vyksta įvairūs kurseliai. Seserys turi namus ir Rubonyse, kurie yra skirti seneliams ir benamiams vaikams.

Seselės plečia savo labdaros, socialinę ir švietimo veiklą Utenoje, Kaišiadorys Alytuje, Vilniuje. Vilniuje įvyko naujo centriuko pašventinimas. To centriuko paskirtis yra padėti žmonėms, ypač jaunimui rasti jėgų kabintis į gyvenimą.

Lietuvoje sunku rasti lėšų apaštalavimo darbui. Kai kurios seserys dirba įstaigose ir ligoninėse, kad uždirbtų tam lėšų.

Baigdama ses. Margarita nuoširdžiai dėkojo visų seselių vardu už teikiamą paramą čia ir Lietuvai.

Po to buvo meninė dalis. Programą atliko kanklininkų-skudutininkų ansamblis „Gabija", kurį sudaro Aušra Bužėnaitė, Giedrė Elekšytė, Milda Razumaitė, Genė Razumienė (vadovė), Algirdas Razumas ir Algis Jakutavičius. Ansamblis nuotaikingai atliko kanklėmis ir skudučiais keletą lietuvių liaudies muzikos kūrinių, gražiai padainavo liaudies ir paskirų kūrėjų dainų. Pranešinėjo G. Razumienė. Ansamblis susilaukė gausių plojimų už savo darnią ir gražią programą. Atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis. Ansamblis „Gabija" šią programą kaip dovaną skyrė seselėms ir neėmė jokio honoraro.

Kun. Kazimierui Ambrasui, SJ, sukalbėjus maldą, susirinkusieji vaišinosi prie skoningai gėlėmis papuoštų stalų skania vakariene, už kurią rengėjos yra dėkingos „Baltic" kepyklos savininkams Ankams.

Pasivaišinus ses. Margarita dar kartą padėkojo visiems geradariams remiantiems vienuolijos veiklą. O svečiai skirstėsi geroje nuotaikoje, pabendravę su draugais, pažįstamais ir savo atsilankymu paremę taip svarbią seselių veiklą.

Aldona Šmulkštienė

Kanklių ansamblis „Gabija" atliko programą Čikagos ir apylinkių Nekalto M. Marijos Prasidėjimo seselių rėmėjų metinėje šventėje kovo 23 d. Jaunimo centre. Su ansamblio nariais — ses. Margarita.

Putnamo seselių rėmėjos su seselėmis Margarita ir Danute

• **Balninkai.** Kovo 2 dieną Šv. Stanislovo bažnyčioje buvo aukojamos Mišios už ilgametį šios bažnyčios kleboną kunigą Joną Girdzevičių. Mišių metu kunigas Rimantas Laniauskas išsamiau papasakojo apie šio kunigo asmenybę. Už kunigą Joną Girdzevičių buvo meldžiamasi ir Ukmergės šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje, kur jis praleido paskutinius savo gyvenimo metus.

• **Kazlų Rūda**. Kovo 2 d. į Švč. Jėzaus Širdies parapijos bažnyčioje kun. A. Sederevičiaus iniciatyva aukotas vaikų ir jaunimo Mišias susirinko gausus būrys pavasariškai nusiteikusių parapijiečių. Mišiose dalyvavo Marijampolės šv. Arkangelo Mykolo parapijos jaunųjų giesmininkų ir Kazlų Rūdos parapijos vaikų ansambliai.

• **Vasario 11-ąją Kaišiadorių** vyskupijoje buvo surengta Ligonių lankymo diena. Kaišiadorių centrinės ligoninės koplyčioje šv. Mišias aukojo vysk. J. Matulaitis. Po Mišių buvo lankomi ligoniai palatose. Ateitininkai, „Vilties tilto" organizacijos ir Caritas savanoriai surengė nedidelį koncertą. Slaugos skyriaus ligoniams išdalyti 27 labdaros maisto paketai. Lankomi buvo ir namie slaugomi ligoniai. Vakare katedroje aukotos Mišios už ligonių sveikatą.

• **Vasario 12 d. Gelvonų** parapijos bažnyčioje paminėtos kan. Jono Pilkos pirmosios mirties metinės. Šv. Mišias koncelebravo Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis ir 25 kunigai. Pamokslą pasakė velionio buvęs mokslo draugas Panevėžio Švč. Trejybės bažnyčios rektorius kun. Bronius Antanaitis. Po Mišių vyskupas ant kun. J. Pilkos kapo pašventino paminklinį kryžių.

• **Vasario 15 d. Kaišiadorių** katedroje buvo aukojamos šv. Mišios už vyskupijos šeimas. Vysk. J. Matulaitis palaimino Mišiose dalyvavusias šeimas ir palinkėjo joms stiprybės katalikiškai auklėjant vaikus, diegiant pagarbą žmogaus gyvybei ir orumui. Katalikių moterų draugijos, Caritas ir Kaišiadorių parapijos klebono kun. R. Jurkevičiaus iniciatyva Sielovados centre daugiavaikėms šeimoms, pavyzdingai auklėjančioms savo vaikus, surengta šventė „Vesk mane, šeimos šviesa". Ta proga miesto meras P. Zaveckas šeimoms, auginančioms penkis ir daugiau vaikų įteikė padėkos raštus. Už pavyzdingą vaikų auklėjimą tėvams dėkojo Kaišiadorių vyskupijos Caritas direktorius kun. R. Jurkevičius, stiprinti krikščioniškąsias vertybes ir būti atsakingiems valstybės piliečiams linkėjo kun. G. Tamošiūnas. Šventės metu koncertavo garsi daugiavaikė Kriščiūnų šeimos kapela.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 2 mieg., naujai suremontuoti butai.
Pavasario kainos $656-$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojami 1-2 mieg. „condo"
Oak Lawn ir Willowbrook su baseinais. **Tel. 708-289-8577**
arba 708-423-4761.

FOR RENT
2341 W. Superior. 2 efficiency apartments newly renovated, hardwood floors, dishwasher, laundry in bldg. 1/2 blk from public trans. Heat and cooking gas incl. From $625-725.
Call 773-929-9276.

SIŪLO DARBĄ

Caregivers needed in Wisconsin.
English, social security, references. Some experience necessary. Driver's licence helpful.
Call Home Care @262-657-8467.

Cobblestone Development, Inc.
is looking for a person to maintain 12 small buildings. Must be able to do minor repairs. Excellent opportunity for the right person. Good starting salary.Must speak English.
Call 773-929-9276.

Vaikams reikalinga energinga 45 m. ar vyresnė auklė. Gyventi 6 d. savaitėje, virti, valyti. Privalo kalbėti rusiškai.
Tel. 630-443-8764, Marina.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Mokesčių skaičiuotojų paslaugos

Tvarkau
PAJAMŲ MOKESČIŲ FORMAS IR SUVEDU BUHALTERINĘ APSKAITĄ.
Gediminas Pranskevičius
3205 N. Seeley
Chicago, IL 60618.
Tel. 773-935-0472.

„Draugo" skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAIL

Mokesčių inspekcija rado daug pažeidimų rinkimų finansavime

Atkelta iš 1 psl.

Pažeidimų taip pat nenustatyta patikrinus Eugenijaus Gentvilo, Algimanto Matulevičiaus, Vytenio Andriukaičio, Kazio Bobelio, Kęstučio Glaveckо ir Vytauto Šerėno ataskaitas.

Kandidatas į prezidentus, dienraščio „Lietuvos aidas" leidėjas Algirdas Pilvelis VRK rinkimų kampanijos finansavimo ataskaitos nepateikė. Įstatymas kandidatams į prezidentus nenumato atsakomybės už ataskaitos nepateikimą.

Savivaldybių tarybų rinkimuose daugiausia įgaliojimų iškovojusi Lietuvos socialdemokratų partija (LSDP) tapo ir didžiausia skolininke. Mokesčių inspekcija nustatė, jog LSDP pagal pateiktą ataskaitą liko skolinga 300,000 litų už reklamos paslaugas UAB „Mūsų idėjų aljansas". Nuo rinkimų LSDP skolą sumažino iki 50,000 litų.

Mažesnes sumas likos skolingos ir kai kurios kitos partijos. Partija „Socialdemokratija 2000" nepateikė 19,700 litų, Lietuvos teisingumo partija — 23,800 litų, „Jaunosios Lietuvos", naujųjų tautininkų ir politinių kalinių sąjungos Kauno skyrius – 10,000 litų išlaidų pateisinančių dokumentų.

Rusijos kapitalas įsilieja į Lietuvos bankų sistemą

Atkelta iš 1 psl.

jeigu pirks daugiau „Snoro" akcijų, tačiau centrinis bankas gali svarstyti naujojo akcininko savininko veiksmus ir tuo atveju, jeigu, pasak R. Šarkino, „tas akcininkas netinkamai elgsis, neteiks informacijos, nepagrįs lėšų ar nespręs kapitalo bei kitų klausimų". Tuomet LB valdyba galėtų panaikinti anksčiau „Incorion" suteiktą leidimą.

Valstybės negalias siūloma gydyti „europietiškais vaistais"

Atkelta iš 1 psl.

„Išvada: reikia atlikti radikalų gydymą — būtina nedelsiant stoti į Europos Sąjungą, nes Europoje medikai yra gerbiami, jų veikla vertinama ir apmokama pagal kvalifikaciją, Europoje rūpinamasi sveikatos apsauga, šios sistemos išlaikymui skiriamos didelės lėšos, Europoje investuojama į mokslinius tyrimus, išrandami ir gaminami naujausi vaistai", teigia medikai.

Valstybės „diagnozė" ir siūlomas gydymo būdas buvo įteikti prezidento Rolando Pakso patarėjai valstybės sveikatos apsaugos politikos klausimams Vitalei Vinickienei. „Prezidentas jau žino šitą gydymo būdą ir jam tikrai pritaria", teigė ji.

Keltuvo į Gedimino kalną statybą stabdo archeologiniai radiniai

Atkelta iš 1 psl.

Archeologiniai tyrimai tęsis apie mėnesį.

Kaip sakė valstybinės įmonės „Vilniaus pilių direkcija" direktorius Saulius Andrašūnas, pakloti keltuvui pamatus planuota balandį, bet dėl archeologinių radinių šiuos darbus teko atidėti. Jis tikino, jog radinius ketinama konservuoti.

Premjero Algirdo Brazausko pasiūlymu vyriausybė pernai spalį leido valstybinei įmonei „Vilniaus pilių direkcija" pirkti keltuvą, kuriuo lankytojai ir turistai bus keliami į Gedimino kalną. A. Brazauskas šį sprendimą motyvavo apklausų duomenimis, rodančiais, kad tik 1 iš 10 vilniečių yra įkopęs į Gedimino kalną.

Iš Austrijos firmos „ABS Transportbahnen" perkamas 1,200 kilogramų galios 16 keleivių keltuvas kainuos 600,000 eurų (2 mln. 70,000 litų). Keltuvą į Gedimino kalną buvo planuota įrengti iki liepos 6 dienos.

Europos skaniausių patiekalų valgiaraštyje — lietuviški gaminiai

Atkelta iš 1 psl.

Savo patiekalus vertinimui pateikė garsiausių Europos virtuvių — Graikijos, Prancūzijos, Italijos, Didžiosios Britanijos ir Vokietijos atstovai, su kuriais rungėsi ir Lietuva.

Skaniausia sriuba tapo graikiška žuvienė, nors gero vertinimo susilaukė ir lietuviški šaltibarščiai, antruoju patiekalu — itališkas mėsos ir daržovių rinkinys, desertu — prancūziškas tortas ir angliškas obuolių sidras.

Skaniausiu šaltu užkandžiu buvo pripažintos lietuviškos rūkytos kiaulių ausys, kurių, kaip sakė lenkų kulinaras, jis Klaipėdoje suvalgė visą dubenį.

Karas Irake. Įvykiai ir faktai

Atkelta iš 1 psl.

pirmadienio puolimo prieš Bagdado centrą tikslas nėra užimti pozicijas. „Tai šarvuotas puolimas mieste. (...) Ateityje laukia dar daug sunkių mūšių", teigė jis.

* **JAV biologinių ir cheminių ginklų žinovai** Irake rado objektą, kuris, jų manymu, gali būti Irako masinio naikinimo ginklų sandėlis, sakė JAV 3-iosios pėstininkų divizijos atstovas spaudai, majoras Ros Cofman. „Nėra taip, kad ten tvyrotų dujų debesis, kuris keltų pavojų kareivių gyvybei. Kalbame apie pastatus", nurodė jis.

* **JAV kariuomenė pirmadienį pareiškė negalinti patvirtinti** pranešimų, jog per bombardavimą žuvo Irako prezidento Saddam Hussein pusbrolis ir pietų regioną ginančių pajėgų vadas, vadinamas „cheminiu Ali". Brigados generolas Vincent Brooks sakė: „Mes neturime patvirtintų pranešimų apie žmogaus, vadinamo 'cheminiu Ali', būklę". JAV ir britų pajėgos anksčiau pranešė, kad manoma, jog Ali Hassan al-Majid žuvo, kai šeštadienį amerikiečių lėktuvai bombardavo jo namus. „Cheminio Ali" pravardę jis gavo 1988 metais, nurodęs panaudoti nuodingąsias dujas prieš kurdų kaimus Šiaurės Irake.

* **Irakas „tebeturi tam tikrus karinius pajėgumus"**, sakė brigados generolas Vincent Brooks. Pasak jo, „šiaurės vakaruose (surengta) ataka užkirto kelią į šiaurę nuo miesto esančių Irako pajėgų pastiprinimui ir baigėsi irakiečių dalinio, kurį sudarė tankai, šarvuočiai, kitos šarvuotos mašinos, artilerijos sistemos ir pėstininkai, sunaikinimu".

* **Maždaug šimtas Irako karininkų ir kareivių pirmadienį pasidavė** kurdams netoli Kirkuko miesto. Kaip pranešė Saudi Arabijos naujienų agentūra SPA, remdamasi kurdų šaltiniais, Irako kariškiai, ginantys pozicijas į rytus nuo Kirkuko miesto Irako šiaurėje, metę tankus, šarvuotąją techniką ir šaudmenis, pasidavė kurdų kovotojams.

* **Du amerikiečiai kariai ir du žurnalistai žuvo** bei dar 15 žmonių buvo sužeisti, pirmadienį irakiečiams užpuolus JAV ryšių centrą pietiniame Bagdado pakraštyje. Kaip sakė JAV kariuomenės pareigūnas, dviejų sužeistųjų būklė kritiška. Per kitą incidentą rytiniame Bagdado priemiestyje greičiausiai nuo „draugiškos ugnies", žuvo du jūrų pėstininkai.

* **Irako pajėgos susprogdino du tiltus per Dijalos upę,** taip tikriausiai mėgindamos sulėtinti amerikiečių įsiveržimą į Bagdadą. Brigados generolas John Kelly sakė, kad tai pirmas kartas nuo karo pradžios, kai irakiečiai sprogdino tiltus, tačiau tvirtino, kad sostinės puolimo tai nesulėtins.

* **JAV pajėgos kontroliuoja visus pagrindinius** į Bagdadą ir iš jo vedančius kelius, pirmadienį pranešė Didžiosios Britanijos gynybos sekretorius Geoff Hoon. Jis pridūrė, kad britų pajėgos jau pateko į visus pietinio Basros miesto rajonus, ir čia karius „šiltai sutinka minios vietos gyventojų".

* **Irako prezidentas Saddam Hussein pirmadienį susitiko su** aukščiausio rango kariuomenės vadais, tarp kurių buvo ir elitinei Respublikos gvardijai vadovaujantis jo sūnus Qussay, pranešė Irako valstybinė televizija, parodydama filmuotą medžiagą iš šio susitikimo. Reportažas iš susitikimo buvo transliuojamas tuo metu, kai Bagdado centre esančiame pagrindinių prezidento rūmų pastatyne vyko JAV pajėgų mūšis su irakiečių pajėgomis.

* **Paskutiniu metu Irako valstybinė televizija** dažnai rodo, kaip Saddam Hussein susitinka su aukščiausiais pareigūnais ar net vaikšto Bagdado gatvėmis, taip norėdama parodyti, kad valstybės vadovas tebekontroliuoja padėtį Irake.

* **JAV kariuomenė prie Bagdado rado ginklų arsenalą** — maždaug 20 vidutinio nuotolio raketų su cheminiais užtaisais, pirmadienį pranešė JAV radijo stotis „National Public Radio". Radijas rėmėsi aukšto rango JAV pajėgų 1-osios jūrų pėstininkų divizijos karininku, kuris papasakojo apie rastas „mūšiui parengtas" raketas „BM-21", užtaisytas iprito ir zarinu.

* **Bagdado centre esančiame gyvenamajame rajone** pirmadienį sprogus raketai žuvo mažiausiai 9 civiliai žmonės, pranešė sprogimo liudininkai.

* **JAV pajėgos per 2 dienas trukusius aktyvius mūšius,** po kurių buvo užimtas Irako centriniame regione esantis Kerbelos miestas, nukovė maždaug 400 Irako sukarintų pajėgų kovotojų, sekmadienį sakė 101-osios oro desantininkų divizijos atstovas spaudai majoras Hugh Cate. Į nelaisvę paimta mažiau nei 100 irakiečių, o beveik visi kiti žuvo mūšyje, kurio metu ieškant kovotojų buvo tikrinamas namas po namo, sakė majoras.

* **Sekmadienį netoli Bagdado sava mirtimi mirė** 39 metų amerikiečių žurnalistas David Bloom, keliavęs drauge JAV pajėgomis, pranešė televizijos stotis NBC, kuriai jis dirbo.

RETĖJA JĖZUITŲ GRETOS

Kovo 7-ąją Kanadoje, St. Jerome jėzuitų namuose (Notre-Dame deMontserrat, CP 130, Saint-Jerome, PQJ 72 5T8, Canada), sulaukęs 91 metų mirė brolis Jurgis Janeliūnas. Gimęs 1912 m. vasario mėn. 7 d. Rygoje lietuvių tėvų — Magdalenos Kaskevičiūtės ir Stasio Janeliūno — šeimoje, po I Pasaulinio karo ir nepriklausomybės paskelbimo Lietuvoje tėvai apsigyveno Šiauliuose, kur Jurgis baigė pradžios mokyklą ir gimnaziją, o paskui dirbo statybose, buvo policininku. II Pasaulinio karo metu su daugybe kitų lietuvių per Prūsiją, Drezdeną atvyko į Štutgartą, kur gyveno ligi 1947 m., o paskui Kanadoje dirbo kasyklose, statybose ir kitur. 1964 m. nusprendęs stoti į Jėzaus Draugiją, jėzuitu išbuvo visą likusį gyvenimą iki mirties. Vyresniųjų jis buvo pasiųstas į Maryland provinciją, St. Isaac Jogues naujokyną, Wernerville, PA, JAV. Baigęs studijas ir privalomus pasirengimus, jis atvyko į Čikagos lietuvių jėzuitų namus, kur dirbo knygyno vedėjo padėjėju, buvo zakristijonu ir kartais virėju, palaikė namų švarą. Šitaip bemaž trisdešimt metų ramiai ir rūpestingai darbavosi šioje vietoje.

Atšventęs 88-ąjį gimtadienį, br. Jurgis išvažiavo į Kanadą, kur jau anksčiau buvo gavęs pilietybę, apsigyveno jėzuitų namuose Quebeck provincijoje, St. Jerome, kur šiuo metu gyvena ir t. Juozas Aranauskas.

Velionio palaikai buvo pašarvoti Sainte Jerome jėzuitų koplyčioje, šermenys kovo 11-ąją dieną, Gedulinės šv. Mišios atnašautos trečiadienį, kovo 12-ąją dieną. Pamokslą pasakė t. Juozas Aranauskas. Po pamaldų velionio palaikai pervežti Amerikon, Čikagoje jėzuitų koplyčioje. Čionai atsisveikinimas su velioniu ir rožinys buvo pirmadienį, kovo 17 d., gedulinės pamaldos antradienį, kovo 18 d., po kurių palaikai išlydėti į Šv. Kazimiero kapines. Velionio br. Jurgio palaikai buvo palaidoti prie kitų jėzuitų specialiai tėvams jėzuitams skirtoje vietoje. Amžiną atilsį duok mirusiems, Viešpatie! Prisiminkime brolį Jurgį Janeliūną ir kitus mirusius jėzuitus savo maldose.

Čikagos ir visi lietuviai jėzuitai

PAGALIAU MOTERYS GALI VAIRUOTI

Afganistane 1992 metais, įsigalėjus islamo kraštutiniųjų valdžiai, moterims buvo uždrausta vairuoti automobilius. Kai 1996 m. Afganistane valdžią į savo rankas perėmė Talibanas, moterų teisės buvo labai griežtai apribojamos: moterys pašalintos iš darbovietų bei mokyklų.

Po karo panaikinus Talibano valdžią, moterims buvo įsteigti vairavimo kursai, į kuriuos pradžioje užsiregistravo per 30 moterų, bet tik 12 pavyko išlaikyti egzaminus ir buvo suteiktos vairavimo teisės. ChTr

KO NORI BEŽDŽIONĖS

Georgia valstijos universiteto Kalbos tyrimų centre mokslininkams pavyko išmokyti įvairių rūšių beždžiones „kalbėti", pasinaudojant kompiuterių klavetūra. Viena čimpanzė įsigijo net 3,000 žodžių žodyną ir galėjo „susikalbėti" su savo treneriais, jos kompiuteriu rašomus žodžius paverčiant garsais. Mokslininkai šiuo eksperimentu bandė įrodyti, kad ne vien žmonės savo mintis gali išreikšti žodžiais. Kokias mintis išreiškė beždžionės, iš dalies paaiškėjo, kai pirmieji vieno orangutango žodžiai buvo: „Prašau nupirkti man mėsainį (hamburger)". ChrScM

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos pradininkui, žurnalo „Technikos žodis" įkūrėjui ir redaktoriui

A. † A.
GROŽVYDUI JUOZUI LAZAUSKUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai ALMAI ir šeimai, gilią užuojautą reiškia

ALIAS valdyba ir
„Technikos žodžio" darbuotojai

A. † A.
GROŽVYDUI LAZAUSKUI,

ilgamečiam Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui, nepailstančiam lietuvių visuomenės veikėjui mirus, reiškiame gilią užuojautą žmonai ELENAI LAZAUSKIENEI SAKALAUSKAITEI, dukrai ALMAI ir visiems giminėms bei artimiesiems, ir kartu liūdime.

Amerikos Lietuvių Tarybos
Centro Valdyba

A. † A.
KAZIUI GRIAUZDEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jo žmonai LIUDAI, sūnui dr. MINDAUGUI su žmona LYDIJA, anūkams RIMAI ir JULIUI bei visiems giminėms ir artimiesiems.

Aldona ir Klaus Pintsch
Giedrė ir Jonas Stankūnai

MOKSLEIVIŲ RAŠINIŲ KONKURSAS

Kovo 7–8 d. vykusiame finaliniame moksleivių rašinių konkurso „Lietuvos kovų už laisvę, kariuomenės bei netekčių istorija" ture buvo paskelbti laureatai istorijos bei literatūros rašinių kategorijose. Šie moksleiviai bei kiti konkurso dalyviai jau kviečiami į dvi stovyklas šiais metais. Pirmoji stovykla — „Prisikėlimo apygarda" — vyks birželio 21–29 dienomis Šiauliuose. Tai bus tarptautinė pažintinė stovykla, kurioje dalyvaus Lietuvos, Latvijos ir Estijos jaunimas, besidomintis istorija. Antroji — „Tauro apygarda" — organizuojama liepos 14-22 dienomis Marijampolės rajone — tik konkurso dalyviams.

R. Č.

There are a number of reasons why our Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS.To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350.
www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

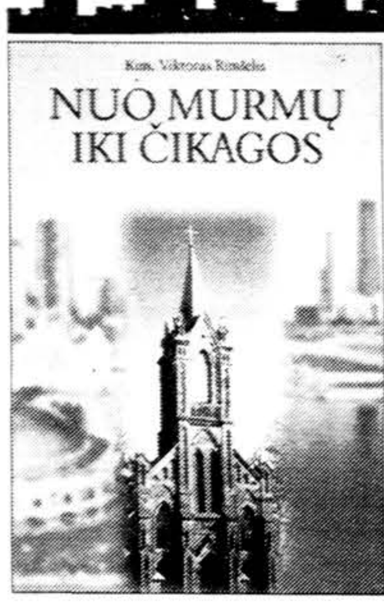

„Nuo Murmų iki Čikagos", kun. Viktoro Rimšelio, MIC, vaikystės ir jaunystės prisiminimų knyga, vėlesniojo gyvenimo įvykiai... Kun. V. Rimšelis, apdovanotas ypatingais gabumais, neprarasdavo savo optimizmo ir sunkiausiomis valandomis. „Draugo" skaitytojai jo lengvų pasakojimų — ir rimtų straipsnių — stilių pažįsta, tad, be abejo, knyga taip pat susižavės. „Nuo Murmų iki Čikagos" knygos sutiktuvės ruošiamos balandžio 12 d., šeštadienį, 5 val. vak., Jaunimo centro kavinėje. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti.

Po praėjusį sekmadienį įvykusio sėkmingo „Trijų panterų" koncerto, Maria gimnazijos salėje rasti **akiniai** ir graži **moteriška sagė** (auksinė su deimantukų papuošimu). Kreipkitės į „Draugo" administraciją.

Filmas „Vienui vieni" apie Lietuvos partizanus po 7 metų sudėtingo ir pasiaukojančio darbo yra baigtas ir parengtas pristatymui visuomenei. Filmo kūrėjas yra Vytautas Vilimas, režisierius — Jonas Vaitkus. Vaidina žymiausi Lietuvos kino ir teatro aktoriai. Filmo pristatymas bus balandžio 13 d., sekmadienį, 5 val. p.p., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Čikagos ir apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti šio taip jautraus kiekvienam lietuviui filmo, vaizduojančio Lietuvos komunistinį okupacijos laikotarpį, sutiktuvėse. Bilietus iš anksto galima įsigyti „Seklyčioje", „Lithuanian Plaza Bakery and Deli" parduotuvėje, krautuvėlėje „Lietuvėlė" arba Jaunimo centre prieš filmo premjerą.

Čikagos Lietuvių suvalkiečių draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks balandžio 10 d., ketvirtadienį, 1 val. popiet, Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str. Kviečiami visi nariai gausiai dalyvauti.

AČIŪ, KAD DALYVAVOTE! Sekmadienį, balandžio 6 d., Maria gimnazijos auditorijoje „Draugo" ruoštas „Trijų panterų" koncertas buvo labai sėkmingas: kooperavo gamta — sulaikė sniego audrą iki pirmadienio paryčių; puikiai dainavo trys žavios moterys — „Panteros", o erdvę salę pripildė žiūrovai. Esame dėkingi visiems dalyvavusiems. Neprisirengusiems atvykti į šį koncertą, tik tiek tegalime pasakyti: apsigavote! „Draugas" visuomet suruošia neeilinius renginius — toks buvo ir šis!

Lietuvių operos rėmėjai gali pasirinkti vietas mecenatams bei garbės svečiams skirtoje Morton auditorijos dalyje. Taip pat primename, kad už įteiktą 150 dol. ar daugiau auką, operos valdyba skiria du bilietus, o už 100 dol., — vieną bilietą nemokamai. Valdyba kviečia Lietuvių operos bičiulius pasinaudoti šia lengvata, o auką prašome įteikti iki balandžio 15 d., kad aukotojo pavardė galėtų būti įtraukta į operos spektakliui ruošiamą programos leidinį. Visos spektaklio pastatymui skirtos aukos nurašomos ir nuo pajamų mokesčių (Fed. Tax ID No. 36-2935678). Šiuo reikalu prašome kreiptis į valdybos pirm. Vaclovą Momkų tel. 773-925-6193.

Bilietus į „Kaukių baliaus" spektaklį bus galima įsigyti Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, sekmadienį, balandžio 13 d., Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčios vestibiulyje. Savaitės dienomis bilietai bus pardavinėjami „Seklyčioje", 2711 W. 71st Str., Chicago. Informacijos teikiamos tel. 773-925-6193.

„Seklyčioje" balandžio 9 d., 2 val. p.p., trečiadienio popietės programoje lankysis kun. Lionginas Virbalas, SJ, kuris darbuojasi Šv. Kazimiero bažnyčioje, Vilniuje. Čikagoje jis veda rekolekcijas, tuo pačiu gera proga ir trečiadienio popiečių lankytojams susipažinti su svečiu, jo pasiklausyti ir paklausinėti, kas vyksta pavasarėjančioje Lietuvoje. Visi maloniai kviečiami ir laukiami pabendrauti, kartu papietauti. Atvykite!

Mišios už mirusias ir gyvas Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagos klubo nares bus aukojamos balandžio 13 d., sekmadienį, 10 val. r., t. jėzuitų koplyčioje. Po Mišių bus pabendravimas ir vaišės. Visos klubo narės prašomos gausiai dalyvauti Mišiose ir pabendravime.

Lietuvos Dukterų draugija vėl nuoširdžiai kviečia atsilankyti į jų ruošiamą priešvelykinį pyragų ir margučių pardavimą balandžio 17 d. „Nameliuose", 2735 W. 71st Str., nuo 8 val. rvto. Tel. 773-925-3211. Visi labai laukiami.

Beverly Shores, IN, ir apylinkių lietuvių lietuviškos pamaldos Verbų sekmadienį, balandžio 13 d., 1 val. popiet, Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores. Mišias aukos kun. K. Ambrasas, SJ. Bus klausoma išpažinčių.

Priešvelykinis susikaupimas — rekolekcijos Švč. M. Marijos parapijos bažnyčioje (Marquette Park) vyks šia tvarka: **penktadienį, balandžio 11 d.,** išpažinčių klausoma 5 val. v., Mišios — 6 val. v.; **šeštadienį, balandžio 12 d.,** — Mišios 9 val. r., po jų bus klausoma išpažinčių: **sekmadienį, balandžio 13 d.,** Mišios 10:30 val. r. Bus šventinamos verbos. Susikaupimui vadovaus kun. Eugenijus Troickis iš Panevėžio vyskupijos.

Reklamuokitės DRAUGE!
773-585-9500

[illegible] kairės: Raimonda Tallat-Kelpšaitė, Nerijeda Vilkanauskaitė ir [illegible]

Jono Kuprio nuotrauka

TĖVIŠKĖS PARAPIJA SULAUKĖ NAUJO KLEBONO

Kaip jau buvo anksčiau rašyta, Tėviškės parapijos ilgamečio klebono, vysk. Hanso Dumpio sveikatai pašlijus, parapijai teko ieškoti kito kunigo. Kad parapija surastų nuolatinį dvasininką, buvo sudarytas komitetas, kuriame dirbo Aleksandras Dimas, dr. Algimantas Kelertas, Ramūnas Buntinas, Ilzė Peteraitienė ir Rūta Jonušaitytė. Kai parapijos visuotinio susirinkimo metu buvo pristatyti du kandidatai, balsų dauguma atiteko kun. Jonui Liorenčui, tarnavusiam Lietuvoje Nidos, Juodkrantės ir Pagėgių ev. liut. parapijose. Jis dabar tęsia teologines studijas Čikagos liuteronų seminarijoje. Nors kun. Jonas Liorenčas pamokslavo jau nuo praeitų metų gruodžio pradžios, oficialus jo įvedimas į Tėviškės parapijos klebono pareigas įvyko tik š.m. kovo 9 d. pamaldų metu parapijos bažnyčioje.

Šios nepaprastos pamaldos prasidėjo Arūno Kaminsko vargonais atliekamu Johann Gottfried Walther preliudu „D-dur", o parapijai giedant 17-me šimtmetyje Joachim Neander sukurtą giesmę „Viešpatį liaupsink, visatos Valdovą galingą", į bažnyčią įėjo vysk. Hansas Dumpys, išeivijos lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupas, Ziono liut. parapijos klebonas Jonas Juozupaitis, lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios atstovė, kun. diakonė Erika Dilytė-Brooks ir kun. Jonas Liorenčas, naujasis Tėviškės parapijos klebonas.

Pamaldų liturgiją atliko kun. Jonas Juozupaitis, o šv. Rašto atitinkamas ištraukas skaitė Jurgis Bendikas, Valteris Bendikas ir Astrida Drejerytė-Pauperienė. Tėviškės parapijos choras, vadovaujamas Arūno Kaminsko, atliko vieną Franz Josef Haydn kūrinį.

Dienai skirtą pamokslą lietuvių kalba pasakė vysk. Hansas Dumpys tema „Pašauktas tarnybiniam darbui", pagal apaštalo Pauliaus efeziečiams skirtą 4-jį laišką. Jis sakė, kad kunigo įvesdinimas į pareigas esanti retai pasitaikanti šventė Tėviškės bažnyčioje. Jis jaučiąs didelę garbę ir džiaugsmą, būdamas kviestas pasakyti šia proga pamokslą ir vadovauti kun. Jono Liorenčo įvesdinimui į parapijos klebono pareigas. Jo pažintis su kun. J. Liorenču prasidėjusi prieš 10 metų, kai kun. Liorenčas pradėjo studijuoti teologiją Klaipėdos universitete, o vysk. Hansas Dumpys buvo pakviestas skaityti paskaitas evangelikų teologijos centre Klaipėdoje. Prieš dvejis metus kun. Liorenčas buvo pakviestas amerikiečių parapijos Glen Allene supažindinti parapijiečius su evangelikų liuteronų bažnyčios padėtimi Lietuvoje, tad ta pačia proga jis pasakė pamokslą Vasario 16-osios proga ir lietuvių Tėviškės parapijoje. Be to, vysk. H. Dumpys su šypsena prisiminė kun. J. Liorenčo pirmąją tarnybą Tėviškės parapijoje, kai jis padėjo virtuvėje Moterų draugijos narėms tarkuoti bulves cepelinų pietums. Pasak vyskupo, kun. Jonui Liorenčui bus nelengva pradžioje prisitaikyti prie naujo krašto ir naujų parapijos papročių, bet pradžia jau padaryta.

„Mūsų bažnyčia išeivijoje nėra koks etninis klubas, kuriame gražiai lietuviškai šnekame ir ugdome lietuviškus papročius, mūsų ypatinga misija turi būti Kristaus evangelijos švyturys lietuviškoje Čikagos visuomenėje, ir visur ten, kur evangelikai buriasi aplink Dievo Žodį ir priims Jo sakramentus. Mūsų misija esanti skelbti Kristaus evangeliją gimtąja kalba ir įkūnyti ją mūsų parapijos bendrystėje bei tarpusavio santykiuose. Mes esantys pašaukti būti evangelijos raugu, kuris savo veikimu pakeičia visą aplinką", sakė vysk. Hansas Dumpys.

Kun. Jonas Liorenčas esąs tokiam darbui vadovauti įvesdinamas į jo pareigas. O vaisingai veiklai išvystyti esą reikalinga laikytis Viešpaties nustatytos tvarkos, kuri prasidedanti su visapusišku neišskiriamu ryšių palaikymu tarp kunigo ir parapijos, kunigui pasižadant sąžiningai vykdyti savo pareigas, o parapijai pasižadant jį remti.

Vysk. Hansas Dumpys kreipėsi dar į Tėviškės parapijiečius ir kun. Joną Liorenčą sakydamas, kad Tėviškės parapija užims išskirtinę vietą išeivijos bažnyčios veikloje, būdama viena iš dviejų parapijų šiaurinėje Amerikoje su nuolatiniu kunigu. Tai yra didelė dovana. „Vertinkite ją. Jūs turite savo tarpe talentingų parapijiečių, rūpestingą tarybą, veiklią Moterų draugiją, aktyvų chorą, profesionalų vargonininką. Tad žvelkite drąsiai pirmyn su pasitikėjimu. Aš esu tikras, kad jūs esate pajėgūs įgyvendinti visapusišką veiklą parapijoje. Neleiskite užgesti savo tikėjimo švyturiui Tėviškės parapijoje. Aukite Jėzaus Kristaus malonėje, ugdydami tikėjimą, atlikdami meilės darbus. Mylėkite vieni kitus, vertinkite savo kunigą ir jo šeimą, prisiminkite vieni kitus maldose. Aš taip pat melsiuos už jus visus ir už jūsų kunigą, kiek galėdamas remsiu jus ir toliau. Viešpaties palaima telydi jus visus", — baigdamas pamokslą, sakė vysk. Hansas Dumpys.

Arūnui Kaminskui vadovaujant, Tėviškės parapijos choras atliko William Gardiner giesmę „Ganytojas mums Viešpats yra". Kun. diakonė Erika Dilytė-Brooks pasakė pamokslą anglų kalba „Kristus yra mūsų viltis", pagal Petro 3-jį laišką efiziečiams.

Po bendrai sugiedotos trečiajame šimtmetyje sukurtos ir vėliau Martyno Liuterio papildytos giesmės „Šventoji Dvasia eikš pas mus", kunigo parinkimo komiteto pirmininkas Aleksandras Dimas įteikė vyskupui dokumentinį įrodymą, kad lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija nutarė pasikviesti kun. J. Liorenčą šios parapijos kunigu. Tada vysk. H. Dumpys perskaitė iš Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupo Jono Kalvano, JN gautą raštą, pagal kurį Lietuvos ev. liut. bažnyčios konsistorijos nutarimu, kun. Jonas Liorenčas skiriamas (jo studijų laikotarpyje Čikagos liuteronų seminarijoje metu), oficialiai dvasiškai aptarnauti Tėviškės parapiją.

Vyskupui paklausus kun. J. Liorenčą ar jis pasižada „sąžiningai dirbti naujose pareigose", jis pasižadėjo ne tik pamokslauti, bet ir mokyti pagal šv. Raštą ir liuteronų bažnyčios nuostatus.

Po to vyskupas klausimu kreipėsi į maldininkus, ar jie priima Dievo siųstąjį Kristaus tarną? Visi garsiai atsakė, kad ne tik jį priima, bet pasižada ir už jį melstis. Tada visi dvasiškiai rankų uždėjimu palaimino naująjį Tėviškės parapijos kleboną.

Po to vyskupas Vakarienės šventimo ir po palaiminimo Aarono žodžiais maldininkai sugiedojo Martin Rinckert 17-me šimtmetyje sukurtą giesmę „Nun Dievui maloniam visi karštai dėkokim". Šios nepaprastos pamaldos užsibaigė su muz. Arūno Kaminsko vargonais atliekamu Johann Sebastian Bach postludu „Preludium in c-moll".

Parapijiečiams ir jų svečiams susėdus parapijos salėje prie papuoštų stalų, kun. d. Erika Dilytė-Brooks sukalbėjo stalo maldą. Prieš pradedant valgyti, buvo išklausyta Valterio Bendiko perskaityta kun. Jono Liorenčo biografija ir, Arūnui Kaminskui pritariant pianinu sugiedota giesmė. Visiems pasistiprinus cepelinais, Jurgis Bendikas pristatė sveikintojus. Parapijos tarybos pirmininkas Kasparas Vaišvila parapijos tarybos vardu, sveikindamas naująjį kleboną, įteikė parapijos dovaną — Bibliją, kad jie ją ne tik skaitytų, bet ir pagal ją gyventų, su įrašu: „Tegu būna palaimintas, kas ateina Viešpaties vardu. Ps. 118:26".

Parapijos moterų draugija sveikino kun. J. Liorenčą, įteikdamos gražias lelijas. O jos pirmininkė Ida Jonušaitienė padėkojo draugijos narėms už darbą ir visus produktus, paruošiant pietus.

Vėliau Ziono parapijos tarybos ir kun. Valdo Aušros vardu kalbėjo Liucija Šikšnienė, perduodama geriausius linkėjimus kun. J. Liorenčui ir jo žmonai dr. Rimai Liorenčienei bei visai Tėviškės parapijai šios nepaprastos dienos proga. Sveikinimus raštu atsiuntė Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupas Jonas Kalvanas, JN, linkėdamas kun. J. Liorenčui palaimos ir ištvermės.

Kun. Tamara Schmidt iš Vokietijos atsiuntė sveikinimus savo vyro Bernardo vardu, apgailestaudama, kad dėl nuotolių negalinti būti svečių tarpe. Naująjį kleboną sveikino ir Algis Regis, Mažosios Lietuvos rezistencinio komiteto pirmininkas, linkėdamas jam geriausios sėkmės. A. Regiui teko susipažinti su kun. J. Liorenču pirmą kartą Tilžės Akto minėjime, kur kunigas pasakė įspūdingą invokaciją. Pagal ją „turėjome sutikti, kad mes dabar turime žmogų lietuviškoje, ne tik religinėje, bet ir tautinėje veikloje", sakė A. Regis.

Kun. Algimantas Žilinskas iš Kanados atsiuntė sveikinimus naujajam klebonui Toronte esančios Išganytojo parapijos ir savo bei žmonos Rūtos vardu. Kun. Liorenčą sveikino ir Brighton parko lietuvių katalikų parapijos kun. Jaunius Kelpšas. Jam prieš dvejis metus atvykus į Čikagą, labai patikusios pirmosios ekumeninės pamaldos, kur buvo galima pasidalinti ne tik Kristaus evangelijos tiesa, bet tuo pačiu ir tautiškumo dvasia su visais lietuviais išeivijoje. Visų katalikų vardu jis linkėjo jaunajam kunigui sėkmės. Kun. J. Liorenčą raštiškai sveikino Marquette parko Romos lietuvių katalikų kun. Rimvydas Adomavičius.

Po sveikinimų ir linkėjimų kun. Jonas Liorenčas tarė padėkos žodžius, sakydamas: „Švenčiant Pirmąjį Gavėnios sekmadienį, buvau įvestas į Tėviškės parapijos klebono pareigas. Turiu prisipažinti, kad tai labai keistas jausmas, pasijutus esant pamaldų centre. Iš tiesų ne aš ir ne mano tarnystė yra parapijos gyvenimo pamatas. Mano, kaip krikščionio ir kaip kunigo, tikslas yra paprastas — noriu, atėjus laikui, duoti ataskaitą prieš Viešpatį", sakė kunigas. Jis dėkojo visiems, kurie rūpinosi šventės organizavimu, prisidėjusiems prie šventės pravedimo ir dvasiškiams už dalyvavimą. „Atrodytų, kad nepadarėme nieko svarbaus, tačiau savo darbu, savo tarnyste vieni kitiems mes iš tiesų ir skelbėme Kristaus Evangeliją. Paprastas darbas atliktas dėl kitų kur kas geriau įsimena, nei geriausias pamokslas", sakė kun. Jonas Liorenčas.

Valteris Bendikas

YRA IR KITA SVARBI SUKAKTIS

Šiemet neeiliniai metai Lietuvai — vyksta renginiai, skirti Mindaugo karūnavimo 750-osioms metinėms paminėti. Bet negalima pamiršti, kad 2003-siais turime ir kitą mūsų tautai svarbų jubiliejų: 15–17 d. sukanka 70 metų nuo Dariaus ir Girėno skrydžio ir žūties. Lietuva ruošiasi iškilmingai pažymėti ir šią datą. Tam sudaryta respublikinė Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą metinių renginių organizavimo komisija. Vasario mėn. buvo sudarytos apskričių, miestų ir rajonų, kuriuose vyks skrydžio minėjimai, renginių organizavimo komisijos. Kovo mėn. jos turėjo pateikti regioninių renginių planus kaip pagrindinių renginių priedus. Balandžio mėn. su Lenkijos institucijomis bus suderintas Dariaus ir Girėno minėjimo Milisbože (Lenkija) renginių planas. Juose dalyvaus abiejų valstybių prezidentai. Valstybiniams apdovanojimams bus pristatyti nusipelnę Lietuvos aviacijai asmenys. Kaip laiške „Technikos žodžio" redaktoriui Vytautui Peseckui rašo Gytis Ramoška, numatyti tokie renginiai:

liepos 11 d. — Lietuvos aviacijos muziejus organizuoja mokslinę konferenciją „S. Dariaus ir S. Girėno transatlantiniam skrydžiui — 70", ruošia tam skirtą parodą, taip pat atminimo lentelės Stasiui Girėnui atidengimą Lietuvos aviatorių memoriale:

liepos 15–17 d. vyks bendri Lietuvos–Lenkijos renginiai Dariaus ir Girėno žūties vietoje;

liepos 18–19 d. — Aviacijos šventė Kaune, Aleksoto aerodrome;

liepos 12 d. — minėjimas S. Dariaus gimtinėje Judrėnuose;

liepos 13 d. — minėjimas S. Girėno gimtinėje Vytogaloje;

liepos 12–17 d. vyks tradicinis bėgimas Soldinas – Kaunas;

rugpjūčio 26–31 d. — tarptautinės lėktuvų akrobatikos varžybos Dariaus ir Girėno taurei laimėti Kaune.

Dariaus ir Girėno jubiliejus bus paminėtas ir per Vilniuje rugpjūčio 8–17 d. vyksiantį Europos karšto oro balionų čempionatą. Ta proga vienas iš šio čempionato etapų vyks Kauno Aleksoto aerodrome.

Liepos mėnesį bus išleistas proginis vokas ir specialus spaudas. Ženklinimas juo vyks Kaune. Jubiliejui bus sukurtas logotipas, pagaminti 500 atminimo medalių su diplomais, 5,000 ženkliukų, 1,000 plakatų. Bus atremontuota Lietuvos aviacijos muziejaus „Lituanicos" lėktuvo kopija, vyks jos ir kitų — sportininkų, Karinių oro pajėgų ir mėgėjų — lėktuvų skrydžiai aplink Lietuvą.

O kaip šis jubiliejus bus paminėtas čia, Čikagoje, kur puikuojasi neseniai atnaujintas Dariaus ir Girėno paminklas, skrydį primena Lituanica gatvė Bridgeporte? Gal jaunimas suorganizuos bėgimą tarp paminklų mūsų lakūnams Beverly Shores, IN, ir Marquette Park, IL?

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius kviečia organizacijas ir visus, norinčius prisidėti prie šio garbingo Dariaus ir Girėno skrydžio 70-ojo jubiliejaus paminėjimo, atvykti š.m. balandžio 12 d., 2 v. po pietų, pasitarimui į „Seklyčią".

Aurelija Dobrovolskienė

SKELBIMAI

• FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO! Tik 19,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cnt JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. **Tel. 708-386-0556.** Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išeivijos lietuvišką žiniasklaidą. **DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

••• PINIGAI Į LIETUVĄ •••
į rankas Velykoms.
Patikimai ir sąžiningai Jums patarnaus ponia Janina.
Paskubėkit.
Tel. 773-737-1286.